ДIАЙХА МОАРШАЛ ДА XIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ДЕЛЕГАТАШКА!

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советеи Министрий Советеи орган

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 25 (4470) | ЕРА, 25 февраль 1971 шу. | Мах. 2 кеп. | Газета арадувл 1923 шера денз

«ДIа хьалхашкахьа аха деза, хьалхашкахьа хьежа деза, съезде я еза парте берригача членаша лаьрххIа уйла яь, цхьана къа а хьегаш, цхьана низаш тIа а дохийташ вIаштIехьъяьккха боахам хьалбара практически опыт.»

В. И. ЛЕНИН.

КПСС XXIV СЪЕЗДА ДИРЕКТИВАЙ ПРОЕКТ ЮВЦ

Укх деношка вай республике чакхъювл партийни комитетий пленумаш, партийни актива собранеш, партийнин болхлойн собранеш. Цига ювц 1971 — 1975 шерашка СССР халкъа боахам дегIабоалабара пхе шера планах йола КПСС XXIV съезда Директивай проект.

Йоккхача перспективаша дегаш гIоздаьхача коммунисташа, Нохч-ГIалгIайчен берригача къахьегамхоша парте планаш кхоачашъяра производства еррига торонаш оарцагIйоах, наьха творчески хьинар айду.

Лохехьа оаха кепатох МалгIабике хиннача партийни актива собранеи Наьсаре хиннача КПСС райкома пленумеи материалаш.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕН КОММУНИСТИЙ КОНФЕРЕНЦИ

Тахан хьаелл областной партийни организаце XIII конференци. Из хул КПСС XXIV съезд хьаелла ха гаргагIортарца дувзаденна республика къахьегамхой политически а къахьегама а хьинар чIоагIа айденна болча хьапашка. Делегаташа итогаш ергьа парте XXIII съезда решенеш а пятилетка заданеш а кхоачашъяра поаттабаьча къовсама, Iоаяь организаторски а политически а балха опыт юкъараезаергья, керда пятилетка кхоачашъечен къахьегамхошта коммунистически кхетам лучеи республика партийни, советски, общественни организацешта хьалхашка латта декхараш белгалдоахаргда.

Областной партийни организаце XII конференци хинначул тIехьагIарча кхо шу гаргарча хана, коммунизма материально - технически база хьаеча доагIаш доле декъа лацара шоай низ ца кхобеш къахьийгад Нохч - ГIалгIайчен болхлоша, колхозхоша интеллигенце. ХIаьта промышленносте, юрта боахаме, транспорте, гIишлошьеча даим хьалха латташ хьабаькхаб коммунисташ, уж хиннаб коллективаша дIамелдоладаьча дикача гIулакхий инициатораш пятилетка кхоачашъяра поаттабаьча къовсама нах оарцагIбоахараш.

Производства юкъарча боарамгеи керттера изделеш арахецаргеи диллача ханал ши бутт совгIа ха хьалха, 1970 шера октябрь бетта кхоачашйир республика промышленноста болхлоша пхе шера план. Задани 8,5 процент хиннача 10,2 процент хилар юкъера лаьрхIача шера тIакхийтта продукци. Промышленни производства боарам 63,4 процент лакхбеннаб, планагIа лаьрхIар 60,5 процент мара ца хиннача. ДукхагIйолча предприятешка керттерча даькъо къахьегама овсарле лакхъялара чотагIа тIакхийттай продукци.

Шоай низ ца кхобеш къахьийгад совхозий болхлоша, колхозхоша, юрта боахама специалисташа. Юрта боахама продукце боарам юкъера лаьрхIача шера 28,5 процент лакхбеннаб пхе шера, деррига чудахьа ялат — 12 процент, дугадиазза, шекара свекла—1,3-зза совгIа, комсаш — шозза, тхьамка—диазза. Дикка лакхбеннаб юрт боахама культурай хьувкъам. Кхоачашъяьй республика боахамаша ялат, комсаш, тхьамка, цхьайола кхы продукташ йоаккхара планаш.

Пхе шера капитальни гIирсаш хьалдарга дIадахийта деррига ахча цхьа миллиард сом гаргга да. Цу шерашка хьал а яь бола бе йолаялийтай массехк промышленни предприяти, хьалдаьд дукхаха наха чубаха цIенош.

Дукхача предприятей гIишлошьеча организацей колхозий, совхозий коллективаша, партийни организацеша къаьстта доккхий толамаш даьхад тIехьарча пхе шера. Эггара лакхагIа де хьоккхамаш Ленина орден пелаеча «Грознефть» объединене мехкдаьттахой химически комбината, «Красный молот» завода Шерипова цIерагIча нефтемаслозавода, Шелковский района «Путь к коммунизму» яхача колхоза, дукхача кхыча предприятей боахамий коллективай. Хьалха латтача коллективай юкъьанцара партийни организацеш я пхе шера план кхоачашъяра поаттабаь къовсам вIаштIехьбаьккхараш, цун хьалхарча юкъьиге лаьттараш, постам тийннараш.

ДIадахача пхе шера чIоагIа дегIаденад новаторий эскар. Нохч ГIалгIайчен къахьегамхоша де а доагIаш доккхал ду коммунисташа Социалистически Къахьегама Турпалаша «Назрановский» совхоза доярка Барахоева Лемкас, Шалински совхоза звеньеваяс Муслиева Тамарас «Шелковский» совхоза вокхагIйолча жа Iуно Эсмухамбетов Нурде. ХIаьта иштта дукхача кхыча коммунисташа даьхача къахьегама толамегIа.

КПСС XXIII съезда решенеш кхоачаш а еш дукха балхаш даьд партийни комитеташа юкъьанцарча партийни организацей денал чIоагIдеш. Дукха ха йоаццаш хиннача отчеташеи хоржамашеи, хIаьта иштта хьалхашка латта практически декхараш кхоачашдеча карагIдаьннараша а хьахьокх производствана кулгалдеча къахьегамхошта патриотически кхетам луча юкъьанцарча партийни организацей лоархIам лакхбенна хилар. Дикка чIоагIъеннай цехий партийни организацешеи партийни группашеи. Царна чубоагIа коммунисташ массаза а нахаца ба, материально-технически база хьалъяра поаттабеча къовсама хоадам беш йолча участкашка ба.

Ховш ма дарра областной партийни конференци хилалехьа чакхъяьннай цехий а юкъьанцарча а партийни организацей отчетно хоржамий собранеш, городий, районий партийни конференцеш, Iоаяь балха опыт юкъара а ерзаеш, коммунисташа гучадаьхар цIенхаштара кхоачамбоацараш. Цхьацца йолча партийни организацешка хIанз а хила ма беззара бац организаторски а политически а болх, социалистически яхьа кулгалделга формалистически леладу, лачхахьалкхеи планаш тIаийца социалистически декхараши кхоачашдара лоаттабу къовсам лерттIа вIаштIехьбаккхац. Уж кхоачамбоацараш дIадахар, наха юкъе бу организаторски политически болх тоабар, производства еррига резерваех пайда эцилга тоадар уж да областной партийни организаце теркам даим тIалоаттабергбола дешаш.

Парте решенеш кхоачаш а еш, кхы а чIоагIа теркам тIабахийта беза коммунисташа промышленносте а юрта боахаме а Iилма-технически революци чакхйоаккхилга Iалашдара. ДIахо де дезараш дукха да: кхы а чIоагIа боаржабе беза хIара предприяте, колхозе, совхозе экономически эффективность лакхъяра лоаттабу къовсам, лакхъеза промышленни изделейи юртбоахама продуктайи дикал. Мехкдаьтта доаккхилга дIахо дегIадоаладара, химически продукци, машинаш, бахача наха эша товараш дукхагIа арахецара лоаттабеча къовсаме хьалха латтар из да Нохч-ГIалгIайчен коммунистий декхар.

Кердача пятилетка хьалхарча шера республикана хьалхашка латта декхараш хьогге а белгалдаьхад. Беррига низ тIабахийта къахьега деза 1971 шера а КПСС XXIV съезда сийна а тIаийца декхараш кхоачашдара.

Отчетно - хоржамий собранешка а городийи районийи партийни конференцешка а чIоагIа белгалдаьккхар коммунисташа партийни балха стили методаши дIахо тоае езаш хилар. ХIара коммунисто ший партийни организацена а берригача партена а хьалхара ше бехктокхаме хилар кхетадергдола гIулакх вIаштIехьдаккха деза массанахьа а, цо новкъостал дергда боахам а культура а хьаечара партийни организаце лоархIам лакхбе, цун денал чIоагIде.

Дикка дегIаена, организационно чIоагIъенна, ленински Центральни Комитета моллагIа а задани кхоачашъе кийча йолаш енай республика партийни организаци ший XIII конференцега. 1971 — 1975 шерашка халкъа боахам дегIабоалабара пхе шера планагIа йолча КПСС XXIV съезда Директивай проект ювцарца дувзаденна политически а къахьегама а хьинар чIоагIа айденна я укх деношка еррига коллективаш. Нохч-ГIалгIайчен коммунисташ а беррига къахьегамхой а сийленца накъабаха кийчлуш ба хьамсарча парте XXIV съезда. Беррига шоай низ тIабахийта къахьег цар съезда сийна тIаийца декхараш а пятилетка хьалхарча шера заданеш а кхоачашъяра.

Турпалий цIераш даим яхаргья

Советски наха цIаккха йицлургьяц Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа шоай вахар дIаденнача турпалий цIераш.

23 феврале республика городашкеи юрташкеи фашизм йохаяьрий чIоагIа сий деш бIухошта оттадаьча памятникаш тIа венокаш ехкар.

Iуйрийна 10 сахьат доалаш Грозне къилбаселеи оагIорахьарча вежарий кашамашка дагIача памятника юхе гулбелар дукха къахьегамхой. Города еррига районашкара хьатIаухар машинаши нахи. Турпалий сий деш йист ца хулаш памятникана юхе гIолла тIехбувл нах. Делегацешта юкъе ба ветеранаш, кагирхой, болхлой. Памятника юхе латт сийлен карaул — Грозненски гарнизона тIемахой.

Памятника тIа Iоехкача венокаш тIа дар укх тайпара йоазош: «Сийле хийла Iаьхе лораьрий», «Шун денал диццлургдац дуне мел латта!»

ДЕРРИГАЧА ХАЛКЪА ПРОГРАММА

Самардийнахь гор. МалгIабике хилар городской партийни актива собрани.

«СССР халкъа боахам кердача пятилетке дегIабоалабарах йолча КПСС XXIV съезда Директивай проектахи городской партийни организаце декхарахи» цига доклад яьча КПСС МалгIабика горкома хьалхарча секретара Д. Н. Санькос а цул тIехьагIа активе къамаьлаш даьраша а хоадамболаш дийцар бархIлагIча пятилетка итогех, кердача пятилетке района экономика мел дегIаяь еза, промышленностеи юрта боахамеи производства резерваех дикагIа пайда эпарах.

Района керттера рузкъа мехкдаьтта да. 1971—1975 шерашка 26 миллион 490 эзар тонн Iаьржа дошув дакхха деза района мехкдаьтта доаккхарий. Кхы а бехктокхамегIа дола декхараш хьалхашка латт мехкдаьтта тохкараштa: юрски тIоанаш тахка а мехкдаьтта запасаш 65,5 миллионага дIакхоачае а лерхI цар. Из дара 216380 метр кIоарга бурув а теха 42 керда скважина эксплуатацечйиккашта дIаяла еза. Вознесеновски газ чакхйоаккхача завода къонача коллектива шоай предприяти кхы а шеръеи керда проектни мощносташ болх бе йолаялийтеи еза, укх гаргарча шин шера мехкдаьттаца хьайоагIача еррига газа утилизаци елга Iалаш а деш.

Боккха болх бе беза кердача пятилетке. города гIишлошъерий а. Дукхьал 1971 шера 234 квартира йола наха чубаха цIенош, хлебокомбинат, города котельни, больница, школа, кхыйола объекташ хьалъе еза.

Пхе шера дикка дегIабоагIаргба района юрта боахам а. Дукхьал укх шера чулахьа ялат 12 эзар тоннага дIакхачийта декхарийла да района боахамаш.

Уж лоархIаме декхараш шоаш мишта кхоачашде лерхI, производства эффективность лакхъяра резерваех пайда мишта эцаргба, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, предприятей, кулгалхоша организаторски кхетамеи болх тоабара фу де деза дийцар активе «Малгобекнефть» НГДУ профсоюза групповй комитета председатела Т. Тебоева, ВЛКСМ горкома шоллагIча секретара В. Ковтуна, ремстройучастка начальника Х. Даурбекова, «Ингушский» совхоза йиълагIча бригада бригадира М. Гандалоева, «Грознефть» объединене автотранспортни контора директора С. Батыжева, кхычар.

Партийно - боахама актива собране дакъа лоацаш хиннараша массава раьза а волаш тIаийцача резолюце тIа дIаяздир КПСС XXIV съезда Директивай проект шоаш чIоагIа раьза а хиина хьаллоацилгеи дIахо шоаш де лерхIачун программа санна из тIаэцалгеи.

А. БАСИЕВ.

НОВ. К. И. ОЗДОЕВ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА ПРЕДСЕДАТЕЛАЛЛА ХАРЖАРАХ БОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета СОЦАМ

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

Нов. Оздоев Исмейлий Къурейш Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председателалла харжа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела заместитель М. МАМАЕВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1971 шера 22 февраль.

НОВ. И. А. АЛМАЗОВ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА ПРЕДСЕДАТЕЛА ДЕКХАРЕХ МУКЪАВАЛИЙТАРАХИ ИЗ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА ЧЛЕНАЛЛА ХАРЖАРАХИ БОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета СОЦАМ

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

1. Нов. Алмазов Iаддалий Илеза ше Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела декхарех мукъавалийтара хьакъехьа даь дехар кхоачашде.

2. Нов. Алмазов Iаддалий Илез Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума членалла харжа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель К. ОЗДОЕВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1971 шера 22 февраль.

Вахар тоадара документ

Наьсаре беча берригача идеологически балха юкъе керттера моттиг дIалаьцай укх деношка парте XXIV съезда Директивай проекто. Из тIайола газеташ эггара хьалха бе дахар пропагандисташта, информатораштa, лектораштa. Уйла е дукха хIама корадоагIа цу тIа, — «Октябра 40 шу» совхоза экономиста, политпросвещене школа пропагандиста Котиев Мурада йоах: Экономист хиларца сона дика хов цу проекта тIарча цифрай низ, советски наьха вахаре цо ергйола эргалонаш.

Шсай боахама къахьегамхошта из лоархIаме документ дIадовзийташ ва Мурад.

Цу Директиваш тIара дIадоладу совхозий специалисташа, кулгалхоша хIара балха ди. Цудухьа идейно - политически боарам лакха болаш чакхъювл укхаза царна хетаяь еш йола беседаш, собранеш.

Дукха ха йоаццаш цу тайпара собрани хилар «Назрановский» совхозе. Директивашта хетаяь доклад йир КПСС Наьсарен райкома хьалхарча секретара нов. Гостимирова.

Къахьегамах, творчествах, йоккхийча эргалонех йийза чакхъяьннача бархIлагIча пятилетке карагIдаьнначох дийцар докладчика лоацца. Дог гIозлсахаш, довккхалца дича Iелургвоацаш йола даннеш юкъе а кхувлаш дIахайтар цо мел низ болаш, ниса я партеи правительстваи советски наха хьалхашка увттаю планаш.

Из йиствеаьлча къамаьлаш дир БурокIалхарча отделене слесара Тохов Мувсас, счетовода Гиреев Махьмада, Аьлте-Юртарча отделене управляюще Мальсагов Иоакъапа, кхычар.

Цу Директивай проекта хетадаь собранешка деш дола къамаьлаш керттерча даькъе хIара боахаме, производственни участке йола торонаш, резерваш ювцаш да.

Массанахьа а суш да наьсархой дег тIара раьза а болаш кердача пятилетка планаш хьаллоацилга. ХIаьта а собранешка йийца йита йиш яц Директивай проект. ХIара ахархочоа, болхлочоа уж кер чу ювшаргйсла болх дIахо кхы а шербе, чIоагIбе беза, — йоахар укх деношка лаьрххIа КПСС XXIV съезда Директивай проекта хетаяь яьча КПСС райкома Пленуме. ХIана аьлча, цун чулоацам, цун планаш кIоаргагIа хойя аттагIа хургда хIара коллектива, хIара сага ший болх дикагIа вIаштIехьбаккха, шерагIа хургба цун ше хьош бола къахьегама никъ. Къахьегамхошта юкъе уж Директиваш ювцаш бараш дукхьал цар гIа белгалдаьккхар дийцача боалзш бац. Царна кхычарел дикагIа ха деза шоай боахама хьал, кхоачамбоацараш новкъазара доахаргдола гIулакх. Из декхар хьалхашка оттадир пленумо Директивай проектах лаьца шерра болх боаржабе безача наха.

Цу гIулакха дика уйла тIайохийт «Экажевский» совхоза кулгалхоша. Директиваш ювца сарцагIбаьхаб укхаза дикагIа бола специалисташ, пропагандисташ, агитатораш, политинформатораш. Шоашта хьалхашка отталаь декхар бокъсица кхоачашдеш къахьегаш ба пропагандист, совхоза керттера агроном Албогачиев Хаматхан, керттера инженер Бархаиоев Iалихан, звеньевой Итазов Берс, мастерске заведующи Вышегуров Iабдул - Салам, кхыбараш. Мастерскешка, гараже, кхыйолча участкашка болхлошта юкъе хул уж массаза а.

М. ЗАНГИЕВ. собкор.

XIII-ча НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ДЕЛЕГАТИЙ ТЕРКАМГА

XIII-гIа областной партийни конференци хьаелл тахан Iуйрийна 25 феврале 10 сахьат даьлча М. Ю. Лермонтова цIерагIча театре.

Конференце делегаташта регистраци ергья М. Ю. Лермонтова цIерагIча театра фойе Iуйрийна 8 сахьат даьлча денз.

Областной партийни конференце делегаташ

Старогрозненски бурувтохара балхий управлене чIоагIа лоархIаши сийдеши ва бурувдетта мастер Попов Михаил Михайлович. ДIадахача шера бурув тохара паччахьалкхен план 132,5 процент кхоачашйир бурувдеттараша. Планал совгIа теха бурув эзар совгIа метр я. Укх шера из керте латта коллектив бурув тохаш я № 676 йолча скважинана.

СУРТА ТIА: бурувдетта мастер М. Попов.

Еррига вай республике дика йовзаш я Социалистически Къахьегама Турпал — «Назрановский» совхоза доярка Барахоева Лемка. Юбилейни шера план 2500 килограмм йолча хIара кхоабача Iаттагара 3500 килограмм шура яьккхар цо. Дика болх бу гIоръяьннача доярка кердача пятилетка хьалхарча шера а.

СУРТА ТIА: Л. Барахоева

Ленина юбилея сийна дIадахача шера тIаийца социалистически декхараш дизза кхоачашдир Грозненски района «Атагинский» совхоза Гойтамиров Ширване кулгалдеча звенос. 100 гектарах хIаране тIара 36 центнер фуалъяьха хьажкIаш, 200 гектарах хIаране тIара 34 центнер кIа чудера.

Звенос уж толамаш дахарах Ленински юбилейни медаль елар Ширванена.

СУРТА ТIА: Ш. Гойтамиров.

ХIара шера доккхий къахьегама толамаш доахаш хьайоагIа Шелковской района «Шелковский», совхоза Социалистически Къахьегама Турпал Наурды Акватович Эсмухамбетова кулгалду жа Iуй коллектив. Алхха дIаяхача пятилетке заданел совгIа 1000 Iахар хьалкхебир цо, 50 центнер совгIа тха даьккхар. ГIорваьннача жа Iуно дика а хеташ дIайовзийт ший опыт къонабараштa.

СУРТА ТIА: Н. Эсмухамбетов.

Укх тIеххьарча хана къаьстта дика къахьегаш я МалгIабикера бурувдетта мастер Чилиев Iалихан керте латта бурувдеттарий коллектив. Бурув тохара дIадахача шера план 130,4 процент кхоачашйир цо. КПСС XXIV-ча съезда сийна къахьегама вахте латтача бурувдеттараша укх шера кхы а дикагIа къахьег. ХIанз цо бурув тохаш я 6 эзар метр кIоарга бурув тоха деза № 906 йола скважина. ХIанзлехьа цу скважина тоха бурув 3284 метр кIоаргденнад.

СУРТА ТIА I. Чилиев.

Шелковской района къахьегамхошта дика йовзаш я «Путь к коммунизму» яхача колхоза йоккхагIйола доярка Балан Вера Ивановна. Района дояркашта юкъе эггара дукхагIа шура яьккхар цо юбилейни шера — хIара кхоабача Iаттагара 3761 килограмм. ХIаьта ийслагIча пятилетка хьалхарча шера хIара кхоабача Iаттагара 3800 килограмм шура яккха дош а деннад цо.

СУРТА ТIА: В. Балан.

ДОГ ГIОЗДОАХА ХУВЦАМАШ

ТIЕХХЬАРА областной партийни конференци хиначул тIехьагIа дукха хувцамаш хиннад тха «Старогрознефть» мехкдаьттей гази йоаккхача управлене. Ихе шера план ханал хьалха кхоачашъяра, керда техникей технологии производствана юкъекхухьача дукха дика хIамаш карагIдувларах укх шера 12-ча феврале тхона елар Октябрьски революце орден. Из деза совгIат тахан болх бечар даьккха Iац, из даькхад хьалха тхо долча болх беш хиннараша а.

1968 шерага нийсдича 50 процент, дегIаденад 1969—1970 шерашка хьадоаккха мехкдаьтта, газ 23 процент дукхагIа йоаккх. Укх тIеххьарча шин шера Старогрозненски бурувдеттараша бурув теха мехкдаьтта доахарашка дIаелар 8 мехкдаьтта кIеж етта скважина, пятилетка чотах цар денна мехкдаьтта 1,5 миллион тонн я.

Галах пайда эцара даькъе а дукха балхаш даьд. Болх бе йолаяллийтар Брагуны—Гойт-Корт яха газопровод. Мехкдаьттеи гази хьагулъеча системе давлени лайяр бахьан долаш Старогрозненски майда тIареи Хаян-Кертереи газ Вознесенски газ чакхйоахача заводе дIакхахьийта вIаштIехьдаьннад. Дукха балхаш даьд лови коммуникацеш, сепарационни установкаш хьалъеча а.

Мезозойски тIоанаш тоахкача ханз тха промысловикашта дукха халонаш нийсъелар. Из дувзаденна дар скважинаш кIоарга хиларца, мехкдаьтта температура лакха хиларца, тIоанашкара давлени йоккха хиларца. Уж халонаш дIаяхара эшаш йола чIоагIа обсадни турбаш, оборудовани, аппаратураш ханнахьа хилацар. Уж кхоачамбоацараш а дIадаьхар.

Турбашта арахьарча моттиге, скважина юхера давлени кIезиг а еш маркхал аратувсаргболаш гIулакх ца хилийтара вай мехка эггара хьалха дIадоладир турбашта арахьа гIолла дегазированни мехкдаьтта чуухийтилга. Цул тIехьагIа чуахийта йолайир утяжелитель. Цу гIулакхаша лохйир хулаш йола давлени.

Тохкама скважинаш караерзаяр дикагIа пайда барголча хьисапе вIаштIехьдаккхара кийч а янь пайда эца болабир оборудоване лаьрхха йолча схемах, из дувзаденна дар лакха давлении температурен йолаш моттигаш нийсъяларца.

Укх тIеххьарча, шин шера къаьстта дика вIаштIехьбаьккхар тха управлене мехкдаьтта тIоанашка балха агент чу а ухийташ хьадоаккха мехкдаьтта совдаккхара. 1969—1970 шерашка мехкдаьтта тIоанашта низ тIалоаттабярах даьккха мехкдаьтта 215 эзар тонн я. ДIаяхача пятилетка шерашка хьадоаккха мехкдаьтта 6,7-ззеи, газ 5,5-ззеи лакхъеннай. Ихе шера планал совгIа реализаци яь продукци 3,8 миллион сома маьха я, цу даькъе укх тIеххьарча шин шера планал совгIа реализаци яь продукци 1,2 миллион сома маьха я. Болхлой дукхагIа а ца хулийташ совдаьккхар хьадоаккха мехкдаьтта. Пятилетка шерашка къахьегама овсарле 5,8-зза лакхъелар. Хьадоаккха мехкдаьттеи гази совъяккхара наькъаца къахьегама овсарле лакхъянь а ца Iеш цхьайола мероприятеш чакхъяьхар, из лакхъяра эргаяьккхай управлене чуйоагIача промыслай организационни структура.

Керттерча производственни фондашка дIайолхача капвложеней боарам лохбара вай мехка эггара хьалха разряженни сеткагIа бурув тоха доладир вайцига скважинашта, из бахьан долаш кIезигделар тохкама бурув тохарга дIабола мах. Скважинашкарча оборудованех, материалех, трапех, емкостех, задвижкех, турбаех пайда эца болабаларца пачхахьалкхенна баь пайда эзараш сомаш да.

Скважинашта укх тIеххьарча хана бурувдетта доладаьл эIамига диаметр йолча останца, алмазни осташца. Боккха пайда баьлар сетевой графикагIа вышкаш хьалъе йолаяларахи мехкдаьтта доаккхача телеуправлени юкъейоалаярахи.

Мехкдаьттахой кадраш кхею пхьоале а хинна дIаэттай тха управлени. Уж бовзаш ба вай республике байза ца Iеш вай мехкарча дукхкхача мехкдаьтта районашка. Царех ба В. Б. Назаров, Б. Ф. Сайко, О. П. Шишкин, Ю. Г. Терентьев, кхыбараш.

Укх шера январь бетта № 1 йолча районни инженерно - диспетчерски служба территоре тIа мехкдаьтта газопровод ийккхар. Дукха мехкдаьттеи гази йоврхкерам болаш гIулакх тIаэттар. Сиха оарцагIбаьннача РИДС-а болхлоша дIадаькккхар из кхоачамбоацар. 22 болхлочоа материальни поощрене фондера премена хьожадир ахча. Царна юкъе ба нн. Гафоров, Кучман, Гумаков, кхыбараш.

Болх беча скважинашкара хьадоаккха мехкдаьтта кIезиг ца далийтара укх тIеххьарча хана Iалаьмате доккха новкъостал ду промысловикашта Iилмахоша. Брагунерча № 39 йолча скважинана цар новкъосталца кислотни обработка йир. Цул тIехьагIа скважина дебит 2,5-зза лакхъелар. Цо дийнахьи буси луш дола мехкдаьтта боарам 800 тоннага кхаьчар.

Хьадоаккхача мехкдаьтта боарам дакхбара хьинаре дакъа доац скважинашта лаьттан кIалха ремонт еча коллективо, цар толамца караерзаяь 4500 метрга кхачналца кIоарга йола скважинаш. Пятилетка тIеххьарча шера дика къахьегама толамаш дахарах цеха сийлен Доска тIа йихьай бурувдеттарий Д. Зумаева оператора В. Быстрова, кхычар цIераш.

Йолаш йолча средствах пайда дикагIа эцара даькъе хьинаре дакъа лаьцад управлене гIишлошъераша. Пятилетка шерашка деш дола гIишлон балхаш 40 процент дукхагIа хиннад, царех дукхагIдараш укх тIеххьарча шин шера даьд. Къаьстта дика къахьегаш ба Н. И. Сигаев, И. М. Спицглаз керте латта бригадаш.

Управлене экономически хьокхамаш тоадара хьинаре дакъа доац рационализатораша. Духхьала дIадахача шера цар кийч а янь производствана юкъейихьача 292 рационализаторски предложенеша пачхахьалкхенна баь пайда 87 эзар сом да. ДикагIбола рационализатораш лоархIаш ба управлене керттера инженер В. Г. Бабуков, ДИДС-а начальник Р. М. Хачатуров, кхыбараш. Цар еннача предложенеех хийцай скважинашта эшаш йолча фонтанни арматура конструкци. Из бахьан долаш кхойир бIаьш тоннаш металл, бетон, цемент.

Уж а кхы а мероприятеш чакхъяхарах пятилетка шерашка пачхахьалкхенна баь пайда 5 миллион сом да. ХIаьта укх тIеххьарча шин шера планал совгIа пачхахьалкхенна баь пайда 1,2 миллион сом да. Планироване кердача хьалашка болх беча хана дика къахьегама производственни хьокхамаш дахарах тха управлене коллективана материальни поощрене фондера хьожадаь ахча 2 миллион сом да, хIаьта цох укх тIеххьарча шера хьожадаьр 500 эзар сом да. Цун чотах хIара шера путевкаш а енна салаIа ух 350 мехкдаьттахо.

Ниттга къахьегама толамаш доахача тха управлене коллективана вIашттга ялхазза еннай СССР Министрий Советеи ВЦСПС-и карара кара тела байракх, кхозза цунна еннай СССР мехкдаьттаи газевии промышленноста Министерстваи профсоюза ЦК Президиумеи карара кара тела ЦIе байракх. В. И. Ленина бIаь шу дуза цIей дездеча хана тха коллективана елар КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС Ленински Юбилейни сийлен грамота. Массаза тха коллективага хургйолаш тхона еннай КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни ЦIе байракх. Цу массадолчо а, укх тIеххьарча хана тхона еннача Октябрьски революце ордено а тхогара дIадехар дукхагIа да.

Из кхета а деш хьинар айдена къахьегаш я тха управлене коллектив. Вай республике деррига доаккхача мехкдаьттах 40 процент мехкдаьтта доаккх оаха. 1975 шера «Старогрознефть» НГДУ коллективо доаккхача мехкдаьтта боарам 11 миллион тоннагеи газ 4 миллиард кубически метргеи кхачийта лерхI оаха. Уж декхараш кхоачашдара къовсам доаттабеча тха коллективо дика къахьегама совгIат кийчдергда КПСС XXIV-ча съезда.

В. ВОЛГИНА,
«Старогрознефть» НГДУ керттера экономист.

Коммунистех дола дувцараш

Республика гIишлошъерашта дика вовзаш ва коммунист Хаджиев Шамсуддин. 25 шу да цо гIишлошъеча къахьега. ХIанз Нохч - ГIалгIай гIишлошъеча управлене № 4 йолча СМУ комплексни бригадана кулгалдеш ва нов. Хаджиев. Дукха квартираш йола массехкзза вIаштIардаь наха чубаха цIенош, промышленни а культурни а объекташ хьалъю цун бригадерча болхлоша.

Грозне юкъе а йистошка а дукха башха - дика гIирсаш хьалдаьд Хаджиев Шамсуддина бригада. ХIанз Республикански драмтеатр хьалдеш я бригада.

Дуккхача хана дензз гIишлошъеча къахьегаш хьавоагIача Хаджиев Шамсуддина дукхкхазза Сийлен грамота а луш баркал кхайкадаьд, ахчан совгIаташ тийннад. Цул совгIа СССР Совмина Летописа Книжка тIа цIи дIа а язьеш. «Знак почета» яха орден а еннай цунна. Цу дезача пачхахьалкхен совгIата лалла Ленински Юбилейни медаль а лел Нохч-ГIалгIай АССР заслуженни гIишлошъечун наькха тIа.

Х. БАЛАЕВ.

СУРТА ТIА: Ш. Хаджиев.

Дукха халонаш пийсеннай Юдин Федор Митрофоновича вахаре. 1930 шера Къылбаседа ХIирий педагогически института физико - математически факультет чакхъяккхача хьехархо хул из.

Маьршача къахьегамах ваьккхар къона хьехархо фашисташа.

Чаккдаьлар тIема шераш. Юха а школе вахар хьехархо. Ткъаь шера болх бир хьехархо волаш, цул тIехьагIа дешара даькъа заведующи, гIаккха школа директор. Укх тIеххьарча ихийтта шера Аргунерча № 1 йолча юкъерча школе болх беш ва из. Укхаза а, тIем тIа санна, къахьегаме сий даьккхад цун. РСФСР заслуженни хьехархо яха цIи еннай.

Коммунист. Из цIи лелаеш волча хIара саго ший декхар лерхI ратни а машара а гIулакхаш кхоачашлеча цхьатарра ший никъ дIабахьар.

СУРТА ТIА: Ф. ЮДИН.

И. Плиева сурташ.

ОЧЕРК

СИЙРДА НИКЪ

Боков Сулейман Павлодарера дIаваха 12 шу даьннад. Цу хана денз дукха хIамаш хувцаденнад укхаза. Город тоаеннай, йоккхагIа хиннай. Хьалъэттад дукккхаза вIаштIардаь цIенош. Улицаш шерагIа хиннай. Гобаьккха гаьнаш егIай.

ХIаьта уккхаза, эггара хьалха цун къахьегама биографи дIайолаеннача депо лоадама хIама хувцаденнадац. Вешта, цхьадола хIамаш-м укхаза а хувцаденнад: тIадоагIа наькъаш дукхагIа хиннад, тIакхийттай керда хьалъянь цехаш. Массанахьа а цIено, цхьалхо я... Паровозашта меттел укхаза а, хIанз из балха волча Грозненски локомотивни депо а санна, массанахьа а цхьа тепловозаш да.

Цхьабакъда, цхьан хана шийца школе деша баьгIа, ше юххьанца цхьана болх дIаболабаь, ше доттагIал леладаь нах Сулейманa нийсбелча, бIаргагора цунна, холора хьалхагIа ше хиннача тайпара, хувца ца луш диса цхьа хIама — уж дар цу наькха цунцара, гIулакхаши безами.

— МаьржаяI, Сулейман! КIант ва-кх хьо! — Доккхал дора Владимир Михайловича Новикова Бокова ше кхувш воагIача хана юххьанца чхьана болх дIаболабаьча къаьнарча машиниста. — ХIа!-хIа, хьаверзал, хьаверзал!.. КIант ва, киноча хьокха а мегаргволаш...

Къаьна машинист цIабкха а лаьрххIа хьежар Сулейманага, цхьа хIама дага долаш кулг техар цун командирски пиджака тIа йоахкача дото нашивкаех, къоагадеш цIендаьча чопилгех. Цхьан юккъа уйлае эттар. Цул тIехьагIа юха а юхь сийрдаьнна аьлар:

— Ираз долаш саг ва хьо, Сулейман!

Из бакъ ца хеташ санна кулг тессар Бокова. Иштта кхетадир из воккхача саго. Цудухьа аьлар:

— Бакъдац ма алалахь. ЛадувгIал. Ираз долаш ва хьо а хьа ханара бараш а. Укхаза чхьана къахьегаш бола павлодарски бараш а, цигара, грозненски бараш а. Мишта лаьчаш хиннад царех! Хьалхарча хана машинистага дIакхача са мел къахьега дийзад хоь хьона! Ткъаь шера! Со вар хьона эггара дикагIа аьттув болаш, хIама — егIа саг лоархIаш хиннар... ХIаьта воккхар-м шоаш мел йоаккха ха качегарканкеи помощникаш болаши йоаккхар. ХIаьта шо — шин шера дийша а дийше, кIай кулгахйовхкоргаш а ехке, цу тIа галстук а элле, дежурстве долх. Хам белаш цун! Тхона, доккхагIа дарашта, кхыметтел гIанахьа а дайнадац цу тайпара хIама...

Ше иштта атта, ший хьехархочо яххача тайпара, шин шера хиннавац машинист ала веннавар Сулейман, цхьабакъда, циггача ший ханнахьа кхетадир цо: вокхо вийцар-м из цаI хинна мича Iара, дешара деррига наькъаш хьадийлла бола таханара кагий нах а ма барий. ХIаьта машиниста бокъонаш хьаэца экзаменаш тIа болхача хана цар бе ма хулий юкъера школа е училище яьккха. хьаштдале техникум яьккха а аттестаташ.

— МаьржаяI-кх, ма шун ханара хила везар со! — доккха са даьккхар Владимир Михайловича. — Зоакх бецарий, тIех массача электровозаца берригача мехка гIолла чакх а ваьппа воагIилга... ХIаьта цул тIехьагIа-м...

Доккхал деш бIарахьежар Сулейман цу геттара кIайвеннача сага. Цун дезткъа шу доалаш латт, хIаьта уйлаш миштай ма хой хьона! Цкъа Федор Денисовича парте ваха рекомендаци елар Боковна. Хьехар дора:

— Халахь, Сулейман, хIанз хьо цхьа моллагIа вола эIамига саг, къонаха, е хьаштдале, машиннаькъахо хинна Iац хьона. Бакъдар аьлча, хIанз а ва хьо эIамига саг, визза вола къонаха, машиннаькъахо, цхьабакъда, эггара хьалха Iа кхетаде дезар хье коммунист хилар да. Иштта дIахьоргда Iа хьай вахар: эггара хьалха хье коммунист хилар ховш! Цунгара дIайолаергья Iа хьай уйлаш а гIулакхаш а. ТIаккха вахарера никъ а хургба, светофоро хьекхача баьццарча сердалагIа йодача курьерски поезда бар санна нийсеп сийрдеи.

Ший воккхагIволча доттагIчои хьехархочои бенна из хьехам чIоагIа дег чу бужабир Сулеймана. Из хьехам ше бизза кхоачашбеш хиларах хоам бе йиш йолаш ва тахан Сулейман.

— Фу деш латт вай? — цIаьхха дагадехар воккхача сага. — ЦIен нава?!

Цу сахьатс хьалхашка дера пхьера.

ВIашагIкхетара хьамара кад а мелар. Хьоахавир Сулейманах ший «воI» оалаш хинна Година Михаил Маркович. Оалаш хинна хиларал совгIа, вешта а вар из чуна ший воIаца санна. Дено из балха вахийтар а из вар. Новиков волча паровоза тIа а хьожавир. Омске машинистал Iомаде деша а вахийтар. Цу хана Михаил Маркович Павлодарски паровозни депо начальник хиннав. ХIаьта Новиковца-м уж, бакъдар аьлча, доттагIал долаш бар. Революце, парте тассийтадар доттагIал. Ше ираз долаш хилар харц хеташ вацар Сулейман. Цхьабакъда, хIанз шийгарча хьалах хийтта Iацар цунна ше ираз долаш. Из ираз долаш ва цу гаьнарча шерашка кхело ше цу башха - дикача нахах, коммунистех теха хиларах а...

— Дукхавезар хьо цунна, — аьлар воккхача саго, юха а Михаил Маркович Година хьоахаваьча хана. — Доккхал дора цо хьох. ХIара Iа боаккха гIа звара. Кагирхоша кхайка ше вечере е собране вигача, цига дикача дешаца хьо хьоаха ца вича Iацар, из, хIаьта комсомольцашта ювцар хьо вай депо комсомольски организаце секретарь, е вай депогара вахийта Читински паровозоремонтни заводе паровозий приемщик хьо хинна ханаш. Иртыша тIа ерригсоюзни гIишло хьалъеча Iа болх дика барах хьо хеставора.

— Комсомола путевкагIа даха дар тхо чу хана, — дувца волавёлар Сулейман. — Цига гIолга а дядя Мишас могадир. Накъавоаккхаш а ше вар...

— ХIаа, из ха я из.

— Цу хана Иртышуглестрое къаьстта тхоай бригада а йолаш хилар тхо, павлодарцаш. Массава а комсомолец вар. Комсомольски поезд хилар тхоах. Со тIаьвилла а волаш дахар тхо. Хоза ха яр!

— Шо массава а дагавоагIар Михаил Марковича, ше хабар дувцача хана хIаране цIи йоаккхар.

Пенсе тIа вахача хана, кагирхоша тIа-тIа дукхагIа хулар цун гIулакх. Цхьан хана вай деповцаша болх баьча городашкеи районашкеи кааьхаташ кхахьийтар. Цунга жопаш ухийтар, уж бувцаш хинна газеташ кхухьийтар. Цудухьа чунна ховра шун деррига гIулакхаш мишта лел.

Ши кIира гаргга ха яьккхар Боков Сулеймана ший павлодарски доттагIий болча, ший хала, цхьабакъда, сакъердаме комсомольски къонал дIайихьача моттигашка.

* * *

...Из долла хIама дагадехар, шийца цхьана болх беча Лесников Николая Сулейманага машинист мишта хиннав хьох, из професси хьан езаьлийтай хьона аьнна хаьттача.

Перегоне латтар. Безаме доацаш дар гIулакхаш; беза мухь тIабола поезд яр югаш хиннар, деррига а дика чакхдоалаш латтар, урхале яккха кийчлуш бар, дага а доацаш поезд соцае аьнна диспетчера команда еннача хана. ЦхьанахьацхьахIама хиннад. Долла хIама вIаштIехьа дар — вента команда — команда ма йий. ТIаккха хIанз урхале мишта йоаккхаргья? ЦIаьха санна чархаш ха хьекха йолалой?

ТIехьашкахь лаьллар. ТIаккха а хьалхашкахьа катехар. Двигателаша, шоай берригача ницаца уж кхийстаяле а. Цхьан ашарагIа лаьгI ца луш бора болх. Доагача машиндаьттан аьшкеи чIоагIта хьаж ийккхар. Из бар чархий, рельсай, мухьа, дукъа массаза шоай хинна къовсам...

Юххера а гучалийлхар хьамсарча Грозне цIераш! Состав, стрелкашта тIех а лелхаш, стацие чукхаьчар. Маршрут чакхъяьннай.

Сулейман, скоростомер хьал а яьккха, депо дежурнена тIавахар доклад е.

— Долла хIама лер тIа да, Сулейман, — хьахайкар расшифровщица. — Лентах ала хIама дац.

— Миштад цигара гIулакхаш? — помощник, тепловоз тIехьашка а байта, са ца тохалуш ший воккхагIчунга хьежаш вар.

— Сатийнна салаIа йиш йолаш да вай. — жоп делар Сулеймана, хIанз мара бокъонца ше кIаьдвеннилга хо ца а луш.

Ша цхьана болхар. Дагабувлар. Юха а балха хьакъехьа дар къамаьл.

— ХIамай кхомбареи хьурматдареи хьакъехьа беседа елга тIадиллад сона. Иоаго хIама кхоярах лаьца дувца безам ба са. Цхьабакъда, нах духтIабаха сайна ца хар кхер со — из сенах, мишта кходу?

Сулейман вахача цIен юхе къаьстар вIашагIа. Ший помощникага кулг делар Бокова.

— Маьрша гIолва. Николай. Дикана гулда вай.

— Кхоана парте горкома бюро ваха везий хьа? — хьаттар вокхо Iадика ювцаш ше лаьца кулг дIа а хецаш. — Бюро член ма вий хьо хIанз.

— Веза даьра, цига къамаьл де дийзача а мегаш да гIулакх. Уйла е еза.

— Уйла сенна ю цун? Хьа-м дика вIаштIехьа доалар из.

— Хьайца дувца сона ховидаь хета хургда хьопа са из дика вIаштIехьдоалаш санна. ХIаьта бюро дувцар-м, воше, доттагIаша шоайла дувца санна да...

— Iадика хийла.

В. ЛАВРИНЕНКО.

М. Пашкова сурт.

Коммунистех дола дувцараш

МалгIабика районе дика вовзаш ва «Ингушский» совхоза тракторно - кхаш леладеча бригада бригадир коммунист Гандалоев Iаьли Мухьмад. Совхоз вIашагIъеллача шера денз къахьегаш ва из цу боахаме, хIаьта цхьа бутт, цхьа шу дIа а дахийтадац цо а цо кулгалдеча бригада а задани кхоачаш ца еш.

Овсаре къахьийгар Мухьмад керте латтача бригада къахьегамхоша дIададахача пхе шера а. Шоаш дIаьов ерригa культураш хьалкхеяра а уж Даьхенга йоххара а планаш кхоачашйир цар. Къаьстта беркате хилар Ленински юбилейни шу. Цхьаь ах эзар гектар гаргга долча лаьтта дIайийна тайп-тайпара культураш дика хьувкъайир механизатораша. ПланагI лаьрхIачул дикка лакхагIа бар Мухьмада бригада хьувкъам.

Укх шера ши эзар совгIа гектара тIа тайп - тайпара культураш кхее езаш я Мухьмада бригада. Эзар совгIа гектара тIа да гурахь дIадийна ялат, бIарг хьоасташ хоза хьатIадаьнна латт из. ХIаьта бIаьсти цхьа эзари ши бIаьи гектара тIа тайп-тайпара культураш дIаяра а дика кийчо яьй. Парте аргIанарча съезда сийна ерригa шоай тIехьатосса инвентарь 25 феврале XII партийни конференци хьоаллаш тоаяь дIаоттае дош денна дар механизатораша. Шоай дош цар кхоачашдаьд. Тоаяь, кийча я бригада 18 трактор а. БIаьсти культураш дIае еза кхаш моттигерчеи минеральни удобренешца тоадаьд, цхьоалегIча классагIа дола дIаде фу кийча да.

Бригадаце 32 болхло ва, царех 24 механизатор а волаш. ХIаране ше-ший оамал, хьинар, хьаькъал да цар.

Къаьстта хьинар айденна ва Мухьмад а цун новкъостий а XXIV-ча съезда Директивай проект йийшача денз. Дег тIара къоабалъю цар партеи правительстваи программа.

Т. ТАРХАНОВ.

Сурта тIа: Гандалоев Мухьмад.

ТкъесттлагIа шу да И. М. Бурлаенкос Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 1 йолча цехе болх бу. Юххьанца оператора гIонча вар из. Кхо шу доаккх цо из болх беш. Цул тIехьагIа операторалла хьожаву нов. Бурлаенко. ЦIаккха а ца талхийташ йоагIIача боарамах лелаю цо технологически режим. Цхьаккха а хьовзам хилац цун сменагIа. Дукха юкъ ялалехьа воккхагIвола оператор ву цох. Дика къахьег нов. Бурлаенкос, Нохч-ГIалгIай облсонпрофон, СССР мехкдаьтта промышленноста Министерстваи Сийлен грамота еннай, баркал кхайкадаьд.

Х. АРШМАТОВ.

СУРТА ТIА: И. М. Бурлаенко.

Конференце делегаташа дувц

ХАНАЛ 8 ДИ ХЬАЛХА

Парте XXIV съезд хьаелла ди гаргакхоачаш латтача хана къаьстта хьинаре къахьег «Малгобекнефть» НГДУ № 899 йолча буровой коллективо. Ханал бархI ди хьалха кхоачашъяьй цо февраль бетта бурув тохара план. Укх бетта 150 метр бурув тоха дезаш дар тхо, хIаьта оаха 20 февраль тIакхоачаш 157 метр техар. Март бутт тIакхачалехьа кхы а 35 метр бурув тоха лерхI оаха. Из да укх бетта парте съезда бурув деттараша кийчду совгIат.

Цул совгIа укх шера хьалхарча шин бетта 21 эзар сом, дукха реагенташ, кхыйола материалаш кхояьй оаха.

Ханал 15 ди хьалха кхоачашъе лаьрхIад коллективо укх шера хьалхарча квартала план.

Къаьстта дика къахьегаш ба тха вич.

сменни мастераш Топтигин Алексей Васильевич, Цечоев ГIарсий Султан, Заудиев Яков Ильич, гIончаш Газдиев Хьати Махьмад, Муружев Уматгире Боаболий, кхыбараш. Бурув тохара сменни нормаш 140—150 процент кхоачашъю цар.

Парте XXIV съезда Директивай проект ювцарца дувзаденна кхы а дикагIа къахьега лерхI тха барттайнача коллективо. ЧIоагIа уйла тIа а йохийташ йийшай коллективе из проект, цу хьакъехьара центральни а республикански а газеташ тIа кепатеха материалаш.

Цу гIулакхо дегаш гIоздаьхача буровикаша, шоай торонашка а хьежа съезда сийна керда декхараш тIайийцад.

Х. ХАМУРЗИЕВ,
№ 899 йолча буровой начальник.

Йоккхий эргалонаш, бехктокхаме декхараш

Дог гIоздоахача хоамех, эргалонех диза денош да яраш. ХIанз а дагардаланза дола В. И. Ленина юбилейни шу, кастта хургйола парте йоккха форум—XXIV съезд, цецвоаккхаш дола декхараш хьалхашка уйттаду хIанзза араьннача цун Директиваша.

Каст-каста вIашагI а детталуш дагадувла тхо тхоай коллективе, цу йоккхача событей сийна воаш белгалъяь планаш, хьалхашка оттадаь социалистически декхараш дикагIа мишта кхоачашдергда вай яхаш. Уж Директиваш шоаш Iомае а коллективана кIоаргагIа цар чулоацам дIабовзийта а гIертаба тха завода коммунисташ, пропагандисташ, политинформатораш.

ХьалхагIа дийнна гIалаташ, кхоачамбоацараш юкъера дIа а даьха хьинаре къахьийгар тха маькх ераша дIадахача шера. ТIеххоачашйир продукци арахецара задани, дIабода мах кIезиг а баь.

Из темп лох ца йолийташ къахьег оаха укх шера. 25 марта укх квартала задани кхоачашъергья аьнна оахош денна дош чакхдаккха гIерт. Январь дика чакхбаьккхаб. Продукци арахецара а цуна реализаци яра а задани ханал кхо ди хьалха кхоачашйир.

ДIахо йодача хана новкъа хург долча кхоачамбоацарех а ала лов. Царех керттера новкъарло — тхоай низага, кхоачамга хьежжа продукци арахеца а къахьега а тха вIаштIехь ца далар. Наьсаре Iалашъяьчул тIехьагIа шортта маькх дIаяхьийта йиш я тха МалгIабике, Сунже бахача наха а. Бакъда, царна эшача деношка мара из дIачхьийта йиш яц. Завод соцае езаш хул. Цу гIулакхо доккха зе ду.

Сона хеташ пятилетка Директиваш ювцача хана белгалде дезар заводага ший низага хьежжа болх байтара де дезараш. Дика дар нагахьа санна кхаь районе бахача наха ма эшша маькх хьае тха завод а. хIаьта из тхогара дIайе лоалахой а декхарийла хургбола гIулакх вIаштIехьдаьккхача.

М. ДАВЫДОВА,
Назранерча маькх еча завода технолог.

ЛЕНИНА ХЬИЙХАЧА ТАЙПАРА

Цхьа бутт совгIа ха мара йисаяц йоккха политически событи — КПСС XXIV-гIа съезд хила. Коммунисташкара хьокхам а ийбеш бахаш а болх беш а болча комсомольцаша шоай декхар лерхI съездал хьалхарча хIара дийнахь хьинаре къахьегари тIех дика дешари. Цу принципах болх беш я хIанз Грозненски химически комбината комсомольски организаци. Ленински зачет кхоачаш а еш, комсомола комитето шерра социалистически яхь йоаржаьй комсомольско - кагирхой сменаштеи къонача болхлоштеи юкъе «Комбинате дикагIйола комсомольско - кагирхой смена» «ПрофессегIа дикагIвола къона болхло» яха цIи яккхара. Уж яхьаш йолаяьй 14 комсомольско-кагирхой сменаи 500 къонача болхлочои.

ХIанзарьяр цу яхьий 2-гIа этап я. ВЛКСМ комитето яьча итогаша хьахьекхар, сменашта, участкашта, лабораторешта, цехашта чухь лелаяьча яхьа шоллагIча этапе котало ьккха 113 саг хилар. Уж хIанз 2-ча этапе, съездал хьалхарча деношка комбинате «ПрофессегIа дикагIа вола къона болхло» яха цIи яккхара яхь лелаеш ба.

Итогаш еча хана теркалйора яхье дакъа лоацача хIара сага производственни общественни гIулакхий ерригa оагIош. Масала, комсомолка Бакланова Лидияс тоъал лоацача хана № 16 йолча ректификаце цеха аппаратчика чоалхане професси кара а ерзаь, хIанз цу уале толаме болх беш я. Из белгалйоал производственни дисциплиней производства культурен лакха хиларца. Балха процесс йизза, технологически режим толха ца еш лелаю цо. Лидас ший знанеш гIад а яхе дIалу керда баьхкача къонача болхлошта, къахьегама толашагIа йола методаш Iомаю царна, общественни вахаре хьинаре дакъа лоац, цеха комсомольски бюро секретарь я из, боккха подшефни болх бу цо школе.

Дуккха доаладе йиш я цу тайпара масалаш.

Сменашта юкъе шерра яьржай яхь. Царна юкъе хьалха латт полиэтилен доаккхача № 133 — 135 йолча цеха «Г», спирт доаккхача № 1—101 йолча цеха «Г», № 45 йолча цеха керттерча энергетика служба «А» санна йола комсомольско - кагирхой сменаш. Уж ерригаш а коммунистически къахьегама сменаш я.

ХIаьта ерригаш а 14 комсомольско - кагирхой сменах из сий дола цIи яькха 10 смена я.

Комбинате хIанз комсомольски организацешта юкъе шерра социалистически яхь яьржай КПСС XXIV-ча съезда сийна «Комбината дикагIйола комсомольски организаци» яха цIи яккхара.

Эггара хьалха из дика гIулакх дIадоладаьд № 131 йолча полиэтилен доаккхача керттерча цехех цхьанне комсомольцаша. Комбинате эггара хьалха шекински методагIа болх бе йолаеннай из цех.

Цу методага бовларо цеха хIара болхлочунгара дIалийхар кхы тIа а балха моттигаши шолха профессеши караерзаелга. Цу декхарах дика лоархIаьй комсомольски организаци. ХIанз хIара къона аппаратчик — 3—4 балха моттиге латт, смежни специальность Iомаяь ва. Партийни съезда яха йоагIача тайпара накъаяхара тIанйца социалистически декхараш толаме кхоачашду комсомольски организаце. Яхь лелаерашта юкъе иштта хьалха латт № 12 йолча цеха, № 108—110 йолча цеха, № 45 йолча цеха, КИП цеха, электроцеха комсомольски организацеш а № 131 йолча цеха комсомольски организаце инициатива хьал а лаьца, партийни съезда яха йоагIача тайпара накъаяра къовсам доаттабу кхыйола комсомольски организацеш а.

Комбинатера хIара кхоалагIа вола къона болхло коммунистически къахьегама ударник а хIара виълагIа вар рационализатор а ва.

Комсомольски экономе фонде 15 эзар сом гаргга кходаь ахча диллад комбината комсомольцашеи кагирхошеи. Царех 539 саг школашка, техникумашка, институташка, говзал лакхъеча курсашка, комсомольски политически дешара системе, социалистически доал леладара школашка деша вагIа.

ХIанз чакхйоалаш латт «Тхо Ленинеи партеи гIулакха тешаме да» яхача Ерригсоюзни ленински зачета тIеххьара этап.

Зачет йолча хана комбината комсомольцашеи кагирхошеи шоай къахьегамеи общественни гIулакхаш даь ца Iеш, каст-каста В. И. Ленина балхаш тIа а хьеж.

Ленински урокашка шерра бувц «Советски Iаьдала аргIанара декхараш» яха В. И. Ленина болх. Цу гIулакха чIоагIта новкъостал ду боккхагIа болча новкъосташа — коммуниссташа.

1971 шера 21 январе хиннача ВЛКСМ ЦК III-ча пленума материалаш йийца а йийца, комбината ВЛКСМ комитето, ерригача юххьанцарча комсомольски организацеша шоай деррига низаш тIадохийт КПСС XXIV-ча съезда еча кийчонах, цун решенеш кхоачашъяр духьа доаттабеча къовсамах пайда а ийца комсомольски болх дIахо тоабара, хIара комсомольски организаце авторитет а денал а айдара.

О. СЕРДЮК,
Грозненски химкомбината ВЛКСМ комитета секретарь.

ТIабоагIача бетта чотах

КПСС XXIV-ча съезда сийленца накъабахара къахьегама вахте латтача Карабулакски бурувтехача управлене бурувдеттараша дика къахьегама толам баьккхаб. Бурув тохара шин бетта план ханал хьалха, 20-ча феврале, кхоачашъяьй цар. Шин бетта заданех 3970 метр тоха дезача хIанзлехьа цар теха бурув 4100 метр я. Ер бутт чакхбалалехьа планал совгIа кхы а 500 метр бурув тохаргда. Къаьстта дика къахьег С. И. Михайлов керте латтача бурувдеттарий коллективо. Цо хIанзлехьа квартала план кхоачашъяьй. Цо скважинана тохаш дола бурув 4462 метр кIоаргденнад. Цунна бурув тоха доладича денз из керте латтача коллективо пачхахьалкхенна кходаьд 11 эзар сом. Иштта дика къахьег бурувдеттача мастераша Ш. А. Байгиреева, Д. И. Тонгогубова кулгалдеча бригадаша. Графикал хьалха ювл уж.

А. БАКАЛЮК.

ЛаьгIлургдац тха толамаш

Парте аргIанарча XXIV-ча съезда сийленца накъабахара къаьстта дика къахьег укх шера А. Шерипова цIерагIча Грозненски Нефтемаслозавода дукккхача установкай технологаша. Царна юкъе хьалха латт В. Мисин, Т. Б. Летковская керте латтача установкай коллективаш. Феврала хьалхарча шин декада задани 106 процент кхоачашъяьй цар. Планал совгIа хIанзлехьа арахийца мехкдаьтта продукци эзараш сомий маьха я.

В. ГОРБАЧЕВА.

«СЕРДАЛО»
2-гIа оагI., 25 февраль 1971 шу.

Харжархой наказаш кхоачашдара леламах бола Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета СОЦАМ

Харжархой наказаш кхоачашдара леламах лаьца Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета Председатела нов. М. Г. Гайрбекова яьча докладага ладийгIачули из йийцачули тIехьагIа, Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето белгалдоаккх, республика Лакхехьарча Совета Президиумо, Министрий Совето, къахьегамхой депутатий моттигерча Советаша, министерствашеи ведомствашеи, боахамеи социально-культурни гIирс хьалбара даькъера Советий лоархIам лакхбарах йола парте XXIII-ча съезда решенеши КПСС ЦК соцами кхоачаш а беш, харжархой наказаш кхоачашдара гIулакха белгалара болх чакхбаьккха хилар.

Харжархой наказий чIоагIа лоархIам а беш, республика Лакхехьарча Совета Президиумо, Министрий Совето, къахьегамхой депутатий моттигерча Советий исполкомаша шоай ханнахьа Лакхехьарчеи моттигерчеи Советий депутаташта харжархоша деннача дерригача наказашка шоай ханнахьа хьажа а хьежа, министерствашa, ведомстваша, организацеша дакъа а лоацаш, мероприятеш кийчъяьй. Министрий Совета заседанеи къахьегамхой депутатий моттигерча Советий сессешкеи уж чIоагIъяьй.

Харжархой наказаш кхоачашдара леламах дола дешаш хан-ханнахьа дийшад Лакхехьарча Совета Президиума, Министрий Совета заседанешка, къахьегамхой депутатий дуккхача моттигерча Советий сессешкеи исполкомашкеи.

Наказаш кхоачашдара тоъал йоккхий материальни ресурсаши ахчан средстваши лех республике. Бюджет кхоачашъеча хана 1969—1970 шерашка кхы тIа а хьатIаенача 12 млн. сома доходех 5 млн. сом совгIа яр харжархой наказегIа оттаяь мероприятеш кхоачашъярга хьожаяьй.

Кхоачашде тIанйцача 5179 наказах республикерча депутаташа, Советий массазарча комиссеша, къахьегамхоша хьинаре дакъа а лоацаш 1971 шера 1 январь хьатIаоттача хана кхоачашдаь хинараш 4216, е 81,4 процент да.

В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна тIанйца социалистически декхараш кхоачаш а деш, КПСС XXIV-ча съезда сийна шерра социалистически яхь а йоаржаяь, Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхоша ханал хьалха кхоачашъяьй пхе шера план.

Дикка доккхий толамаш даьхад промышленность, транспорт, бувзам, юрта боахам дIахо дегIакхувлара, школай, унахцIено лоаряреи культуран учреждений, торговии коммунально-бытовойи предприятей болх тоабара даькъе.

Республика городашкеи юрташкеи паччахьалкхен капитальни вложенейи колхозий, предприятей, организацей средствайи чотах 1966—1970 шерашка эксплуатаце дIаденнад 769,7 эзар кв. метр чуIе моттиг йола цIенош 35,2 эзар дешархочоа моттиг йола школаш, 900 менги чуоттаргбола больницаш, 4500 моттиг йола берий учрежденеш, 6690 моттиг йола культура ЦIенош клубаши, 795 моттиг йола баии, дуккха кхыйола объекташ.

Дикка боккха болх чакхбаьккхаб моттигера промышленность дегIайоалаярца, бахача наха бытовой гIулакхаш дарца, торговлецеи общественни кхача кийчбарцеи, городаши юрташи тоаярца дувзаденна харжархоша тийнна наказаш кхоачашдара.

Харжархой наказаш кхоачашдара хадланза йоакхо ю харжархой наказаш 85—90 процент кхоачашдаьча Грозненски, Гудермесски городской Советий, Шелковской, Шаьла, Ведана, Ножай-Юрта, Наурски районий Советий исполкомаша.

Цунца цхьана, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совето белгалдоаккх, харжархой наказаш кхоачашдара беча организаторски балха боарам советски боахамеи органашкара дIадехарел дикка тIехьабиса хилар а хIаьта «Харжархой наказаш кхоачашдара даькъе Нохч-ГIалгIай АССР-ен Пензенски областеи къахьегамхой депутатий моттигерча Советаша беча балхах» дола дош 1970 шера 22 октябре дийцача РСФСР Лакхехьарча Совета Президиумо из теттара нийса белгалдаьккха хилар а.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумои Министрий Советои, дуккхача министерстваша а ведомстваша а, къахьегамхой депутатий районий, городской, юртий, поселкай Советий исполкомаша Iалашдаьдац харжархой деррига наказаш кхоачашделга, дуккхача моттигашка сихха къестадаш къахьегамхошта деш дола культурно-бытовой гIулакхаш тоадарца дувзаденна дола дешаш. Къаьстта во кхоачашду бахача наха коммунальни бытовойи гIулакхаш дарца, нах бахача моттигашкарча санитарни хьалацеи уж тоаярцеи дувзаденна дола харжархой наказаш.

Республика Лакхехьарча Совета Президиумои Министрий Советои харжархой наказаш кхоачашдара беча балхацарча хьала хьалхара доагIар дизза хьадехац министерствай, ведомствай, управленей, районни городскойи Советий исполкомий кулгалхошкара.

Коммунальни боахама Министерства, просвещене Министерства, культура Министерства, юрта боахама Министерства денна организаторски болх бац наказаш кхоачашдара, уж дешаш кIезига дувц коллективашкеи совещанешкеи, шоашта кара йолча учреждешкеи предприятешкеи къахьегамхой предложенеш кхоачашъяра тIахьожам эсала лоаттабу.

Республика Госплано, дукхагIа йолча районни городскойи Советий планови комиссеша боахамеи социально-культурни гIирс хьалбара шера планаш уттаеча хана цкъаза теркалъяц наказаш кхоачашдара йола торонаш, йоагIача тайпара влияни яц наказаш кхоачашдара беча балха.

Къахьегамхой депутатий юртийи поселкайи Советий дуккхача исполкомаша пайда кIезига эц къахьегамхошта культурно-бытовой гIулакхаш дарахи нах баха моттигаш тоаярахи лаьца яь замечанеши предложенеши предприятей, колхозий, совхозий производственно-финансови планий проекташта юкъехкахьарца дувзаденна шоашта еннача полномочеех.

Харжархой наказаш кхоачашдара беш бола организаторски болх во вIаштIехьбаьккхаб Наьсарен, Надтеречни, Урус-Мартана, МалгIабика, цхьайолча кхыча районашка. Цу районий райсоветий исполкомаша кIезига дувц харжархой наказаш кхоачашдара леламах дола дешаш, сессеш йолча хана депутаташка массаза а хоам бац наказаш кхоачашдара беш бола болх малагIча хьал тIа ба хойташ, кIезига хул цу дешах лаьца харжархошта хьалхашка исполкомий отделийи боахама организацейи кулгалхоша отчеташ телга.

Лакхехьарча Советеи къахьегамхой депутатий моттигерча Советийи цхьайолча массазарча комиссеша кхоачам боллаш дакъа лацац наказаш кхоачашдара беча организаторски балха юкъе, уж кхоачашдара инициатива йолаши тIагIертта оарцагIйоалаши яц.

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето **соцам бу**;

1. Харжархой наказаш кхоачашдара беш бола организаторски болх тоабара а уж кхоачашдара чакхъяха оттаяь еррига мероприятеш чакхйоахилга Iалашдара а Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиум, Министрий Совет, министерствай, ведомствай, управленей кулгалхой, къахьегамхой депутатий городской, районни, юртий, поселкай Советий исполкомаш декхарийла е.

2. Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиуми Министрий Советн декхарийла йойла:

— харжархой наказаш кхоачашдара беча балхагарча хьала хьалхара министерствайи ведомствайи кулгалхой, къахьегамхой депутатий районни городскойи Советий исполкомий бехктокхам лакхбе;

— наказаш кхоачашдара тIаерзаяь мероприятеш кийчъяреи чакхъяхареи даькъе республика Госплана а моттигерча Советий планови органий а лоархIам лакхбергбола гIулакх де;

— харжархой наказаш кхоачашделга вIаштIехьдаккхара беча балха тIа юртийи поселкайи Советий исполкомашта практически новкъостал дукхагIа де, чуIе цIеноши социально-культурни гIирсаши хьалдарах, бахача наха бытовойи торговии гIулакхаш дарах лаьца колхозий, совхозий, предприятей, учрежденей, организацей производственно-финансови планий проекташта юкъе предложенеш яхьара гIулакха Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой депутатий юрта (аула, станица), поселка Совета хьакъехьарча Нохч-ГIалгIай АССР Закона 10-ча статьяс шоашта еннача полномочеех цар пайда чIоагIагIа эцилга Iалашде.

3. Республика Лакхехьарча Совета Президиумои Министрий Советои тIахьожам чIоагIагIа лоаттаболба харжархой наказаш кхоачашдара моттигерча Советашеи цар исполнительни комитеташеи чакхдоахача гIулакхашта, наказаш кхоачашдара беш бола болх малагIча хьал тIа ба хойташ депутаташка Советий сессеш йолча хана а харжархошка къахьегамхой юкъара собранеши гражданий сходаши йолча хана а хаддаза хоам белга Iалашдолла.

4. Харжархой наказаш кхоачашдара беча организаторски балха тIа шоай хьинар айдолда Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета массазарча комиссеша, шоай заседанешка ладувгIалда наказаш кхоачашдара леламах министерстваша, управленеша, ведомстваша, предприятейи организацейи кулгалхоша деча хоамашка.

5. Къахьегамхой депутатий районни, городской, юртий, поселкай Советий исполкомаша Советий исполкомий заседанешкеи сессешкеи хан-ханнахьа дувцалда наказаш кхоачашдара леламах дола дешаш, Iалашдолда исполкомаша, исполкомий отделийи боахама организацейи кулгалхоша бахача наха хьалхашка даим отчеташ телга, дикка хьожаш вIашагIъеттийла Советий гIулакхаш тоадарaи тIа йийца харжархой наказаш кхоачашдараи тIаерзаяь еррига критически замечанеши предложенеши.

6. Лакхехьарча Совета Президиум, Министрий Совет, министерстваш, управленеш, ведомстваш, къахьегамхой депутатий моттигерча Советий исполкомаш декхарийла йойла 1971—1975 шерашка СССР халкъа боахам дегIабоалабара пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проект республика болхлошта, колхозхошта, интеллигенцеча юкъе кIоаргга дIайовзийтилга Iалашде а тIанйца доккхагIдола социалистически декхараш толаме кхоачашдара къахьегамхой оарцагIбаха а.

7. Республиканскии районнии газетий редакцеша, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советерча телевиденеи радиовещанеи Комитето шерагIа бувцалба харжархой наказаш кхоачашдара Советаша, цар исполкомаша, министерстваша, ведомстваша, управленеша, предприятеша, организацеша, учрежденеша беш бола болх.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совето дIахойт республика къахьегамхоша областной партийни организаце кулгалца КПСС XXIV-ча съезда баха боагIача тайпара накъабахараи кердача пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяраи шоай деррига низаш тIадохийтаргдолгах ше чIоагIа дог тийша хилар.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель
К. ОЗДОЕВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь
Г. СКЛОКИН.

г. Грозный,
1971 шера 22 февраль.

Ди тIехьа хозлуш, шерлуш йоагIа Грознера цхьоалагIа микрорайон. Массехи шу мара дац из хьалъе йолаяь. Цхьабакъда хIанз хоза городок хиннай цох. Массехказза вIаштIардаь дукха квартираш йола наха чубаха цIенош кхыйола объекташ хьалъяьй цига.

Кхы тIа а хьалдеш латт хоза доккхий цIенош, тайп-тайпара гIирсаш. Микрорайоне я продовольственнии промтоварнии магазинаш, почта, школа, кхыяраш.

СУРТА ТIА: керда цIенош.

И. Плиева сурт.

КХОАЧАШДЕ ХАРЖАРХОЙ НАКАЗАШ

ХьалхагIа хоам баьма хиллара, 22 февралe диазлагIа хержача Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета X-гIа сесси хилар. Сессе йийцар республика Министрий Совета председатела нов. **М. Г. Гайрбекова** «Харжархой наказаш кхоачашдара леламах» яь доклад.

ДIаяхача пятилеткагIа карагIдаьнача толамех дийцачул тIехьагIа докладчика белгалдаьккхар КПСС XXIV-ча съезда даха ма доагIара накъадахара, экономикеи культуреи дегIайоалаяра, Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхой оарцагIбаьннилга.

Республика къахьегамхой творчески хьинар лакхденнилга къаьгга хьахьокх съезда сийна промышленноста, транспорта, гIишлошъеча, юртбоахама, болхлой собранешка тIанйцача декхараша. Цар тIа белгальяьй де дезарий программа. Керттера декхар да укх шера хьалхарча квартала план съезд хьаеллалехьа кхоачашъяр, цо торо хулийтаргья 1971 шу дика чакхдаккха.

Уж декхараш кхоачашдара, аьлар докладчико, тIагIертта къахьега дезаргда хIара коллектива, хIара болхлочун. ХIара предприятеген организацеген ритмично болх байтара, тIехьаюсаш цхьаккха коллектив ца хилийтара тIабахийта беза низ.

Юхьиг дика дIайолаярга хьежжа хургья шера а ерригача пятилетка а итог. Цудухьа Советаша, берригача депутаташа, министерстваша, ведомстваша тIанйца декхараш кхоачашдара цахаддаш тIахьожам лоаттабе беза.

Хоржамашта хьалхарча собранешка вай республика харжархоша депутаталла оттабьча кандидаташта 6,5 эзар наказ делар, хIаьта царех 5.200 кхоачашде тIанйцадар. Республика боахами культуреи дегIайоалаяра дуккхача дешаех дар уж.

Республика Министрий Совета, министерстваша, управленеша, ведомстваша, къахьегамхой депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташа теркам тIабахийта техкар уж деррига наказаш, уж кхоачашдара чакхъяха еза организационни мероприятеш белгал а йир чIоагI а йир.

Харжархой наказаш кхоачашдара деша даим йоакхо ю Лакхехьарча Совета Президиумо, къахьегамхой депутатий, Советий исполкомий Министерствай, управленей, ведомствай наказех йола мероприятеш шоай ханнахьа кхоачашъярах бола бехктокхам лакхбара тIаберзабаь республика Лакхехьарча Совета Президиумои Министрий Советои укх тIехьарча шерашка массехк соцам тIанйцаб.

Вай республике харжархой наказаш кхоачашдара дош дIадахача шера октябрь бетта РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума заседане а дийцар.

Духхьал укх тIехьарча шии шера харжархой наказаш мишта кхоачашду хьежаб Грозненски городской Совета, Ведана, Шелковской, Наурски, Надтеречни къахьегамхой депутатий районни сессешка, хIаьта иштта юртарчеи поселковийи Советий исполкомий дуккхача заседанешка.

Наказаш кхоачашдара хьакъехьа харжархошта хан-ханнахьа информаци яра Министрий Совето оттаьча порядкагIен квартале цкъа, хIаьта городашкеи юрташкеи бахача наха мехка чухьарчеи арахьареи политиках, халкъа боахама планаш кхоачашъярах, республика экономика дегIайоалаяра перспективах дувца, наьха тайп-тайпарча хаттарашта жопаш тела аха беза министраш, управленей начальникаш, ведомствай кулгалхой.

Цу тайпара балха форма харжархошта дуккхаезаннай, цо торо хулийт дешаш сихагIа къестаде, чIоагIду нахацара бувзамаш.

Иштта дукха организаторски болх бар бахьан долаш хоржамаш хинначул тIехьагIа 4216 харжархой наказ кхоачашдаьд. Вожаш хIанз кхоачашдеш латт.

Цу цифрашта тIехьашка латт хьалъяь итташ школаш, больницаш, библиотекаш, детсадаш, яслеш, керда тикаш, столовеш, бIаьш километраш наькъаш, тротуараш, газови линеши водопроводаши.

Харжархой наказаш кхоачашдара даькъе цхьайола опыт Iоаяьй къахьегамхой депутатий Грозненски городской Совета исполкома. Цо парте горкомаца цхьана партийни группашка ладувгI депутатий-коммунистий отчеташка.

Къахьегамхой депутатий, городскойи районнийи Советий исполкомашка хIара наказа къаьстта контрольни карточка леладу, цу тIа дIаязъю кхоачашъяь мероприятеш. Городской Совето иштта шии болх вIаштIехьбаккхар бахьан долаш 90 процент наказаш кхоачашдаьд. Из опыт дIанйцай республика кхыча горрайисполкомаша а.

Харжархой наказаш кхоачашдара моттигера Советашеи цар массазарча комиссешеи беча хьинарерча балхах дуккха масалаш доаладаьчул тIехьагIа, докладчика ма дарра дийцар цу балха юкъе нийслуча кхоачамбоацарех. Цхьайолча городской, районни, юрташкарча Советаша, цар исполнительни комитетаца, Министерстваша, ведомстваша цIенхаштта гIалаташ дувлийт харжархой наказий учет лелаеча, уж кийчдечеи практически кхоачашдечеи. Из бахьан долаш царех дукхагIдараш оттаьча хана кхоачашдац. Моттигерча Советий цхьайолча исполкомаша лерттIа тIахьожам лоаттабац харжархой наказаш кхоачашдара, цу балха эсала юкъеувз массазара комиссеши депутаташи. Къахьегамхой собранешка цу дешах лаьца хан-ханнахьа отчеташ яц исполкомашеи депутаташеи.

ХIаьта из бахьан долаш республике бахача наха ду коммунальни, медицински, торгови, культурно-бытовой гIулакх тоадара тIаерзаяь дуккха мероприятеш во кхоачашъю.

Цхьайолча райцентрашкеи нах бахача моттигашкеи мелача хица во Iалашбу нах. Из дош къаьстта ира латт Грозненски, МалгIабика, Шаьла, Урус-Мартана, Наьсарен районашка. Цу гIулакха дIахецача ахчах хIара шера пайда эцац.

ГIулакх иштта хиларах эггара хьалха бехктокхаме я коммунальни боахама Министерство (нов. Дегай), юрта боахама Министерство (нов. Полушкин), къахьегамхой депутатий моттигерча Советий исполкомаш.

Еррига министерствай, ведомствай, къахьегамхой депутатий, городской, юртий, поселкови Советаш харжархой наказаш кхоачашдеча нийслу кхоачамбоацараш цIенда дIадахара тIахьийхар докладчика.

Ший къамаьл чакхдоалаш нов. **Гайрбекова** аьлар КПСС XXIV-ча съезда баха ма боагIара накъабахара кердача пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра республика къахьегамхоша хьинар кхо па деш къахьегаргхиларах шеко яц аьнна.

* * *

Пренех эггара хьалха къамаьл дир «Старогрознефта» НГДУ пластови давлени лоаттаеча цеха мастера нов. **Магомадова**. Тха мехкдаьттахоша ханал хьалха кхоачашъяьй пхе шера план, планал совгIа 6 миллион сома маьхa продукци яьккхай, аьлар цо. Иштта дика къахьийгар тха районерча кхыча предприятей коллективаша а. Берригача къахьегамхой къаьстта дог гIоздоаккхаш кхаъ хилар «Старогрознефта» НГДУ коллективана Даьхен деза совгIат — Октябрьски революце орден яларах.

ДIахо нов. Магомадова дийцар КПСС XXIV съезда сийна яхье баьнача Старопромысловски районa къахьегамхоша доахача толамех. Масала, дуккхача предприятеша рапорт деннад кердача пятилетка хьалхарча бетта план ханал хьалха кхоачашъяьй, аьнна.

Оратора белгалдоах сихдаь дIадаха деза кхоачамбоацараш а. Районa хIанз а йолаш я тIехьаюса предприятеш, хIанз а тIехьа къовстаяьяц мехкдаьттаца хьайоагIача газана йиза утилизаци яра проблема, мехкдаьтта даккхара тIехьадус тоxкама балхаш делга, эшаш йола производственни база ца хилари бурув тохилга ледара леладари бахьан долаш во латт производственни процессашта автоматизаци механизаци елга.

Укх тIехьарча хала хIара совещане дувц тха районе пассежирски автобусаш во лел яхац. Цхьабакъда тоалуш хIама дац. Иштта эсала лел Иванова цIерагIча городоке йиллача телефонни станцена монтаж елга а.

Оратора дийхар укх гаргарча хана Старопромысловски кикъ тоабаь боаккхилга, медицински учрежденешта реконструкци елга, Катаяма цIерагIча поселке хьалъе йолаяь школа сихагIа йистейоккхалга.

Трибуна тIа я Советски райисполкома председатель нов. **Мажитова**. Районни юртийи Советий исполкомаша, аьлар цо, депутаташ а еррига актив а оарцагIъяьккхаяр юбилейни шерара социалистически декхараши харжархой наказаши кхоачашдара. Паччахьалкхенга юртбоахама продукташ йоххара план дикка тIехкхоачашъяьй районо.

Харжархой наказаш кхоачашдар, йоах нов. Мажитовас, Советий а депутатий а балха лоархIаме дакъа да. 1969 шера февраль бетт денз доладелар тхо харжархой наказех болх бе. Кхоачашде тIанйцар 68: Масала, юрташта электрификаци е, тIаьш тахка, тикаш, банеш, клубаш хьалъе аьнна наказаш даь дар харжархоша. Царех дукхагIа дараш бокъоша кхоачашдаьд, хIаьта вожаш кастта кхоачашдаь даргдолаш да. Уж балхаш деча хьинара дакъа лаьцар депутаташа.

ДIахо оратора дех районе автобусаш ухаргйола гIулакх вIаштIехьдаккхар, города къахьегамхошта салоIа цIан, туристически бизен хьалъяр, дуккхача лазарашта дарба деш долча дIайхача минеральни хих пайда эцар.

Тха района къахьегамхоша, аьлар нов. Мажитовас, дег чура къоабалъяь тIанйцай КПСС XXIV съезда Директивай проект. Партийни съезда дикача толамашка накъабахара оарцагIбаьннаб берригa колхозхой.

Харжархой наказаш кхоачашдаро дикка тоадир къахьегамхошта медицински гIулакх делга, — аьлар республика унахцIено лоаряра министра нов. **Индербиева**. Масала, шерьяьй № 3 йола городо Грознера поликлиника Ведана районе хьальяьй больницеи фельдшерско-акушерски пункти. Медпункт хьайийлай СоагIапча, скори помоща станци йийллай МалгIабике. Республика кхыча районашка, юрташка хьайийлай тайп-тайпара медицински учрежденеш.

Российски Федераце дуккхача областашка предприятей, колхозий, совхозий чотах хьалъю медицински учрежденеш, аьлар нов. Индербиева. Укх трибуна тIара са баркал ала безам ба № 4 йолча Горбольнице башха дика корпус хьаяйтача «Грознефтехимзаводы» объединене начальника нов. Пельчиковна.

Цхьабакъда КПСС областной комитетои республика Министрий Советои 1969 шера тIанйца соцам кхоачашбац цхьайолча министерстваша, ведомстваша, предприятей, колхозий, совхозий кулгалхоша. Цар цхьаккха новкъостал дац медицински учрежденеш хьалъеча, цар материально-технически база чIоагIъеча.

УнахцIено лоаряра, аьлар оратора, чIоагIа лоархIаме да баха нах хица Iалашбар, юрташка санитарни порядок оттаяр. Цу хьакъехьа дукха наказаш даьдар харжархоша. Цхьабакъда уж кхоачашделга эсала лел.

Трибуна тIа ва Шелковской райисполкома председатель нов. **Земсков**.

Цо дувц Шелковской районе дIадахача пхе шера хиннача хувцамех, къахьегамхоша юбилейни шера даьхача толамех, партийни съезда накъаболхаш тIанйца доккхий социалистически декхараш кхоачаш мишта ду.

Райисполкомо а юртий Советаша а чIоагIа теркам тIабахийта леладу харжархой наказаш кхоачашделга, цу балха юкъеувз депутаташ, актив.

ХьатIадоагIача шера бехктокхаме декхараш кхоачашде дезаш ба района юртбоахама къахьегамхой. Дикка дегIадоагIаргда юртбоахама продукци йоаккхилга. Цудухьа хIанз керттерчарех дола декхар — колхозийи совхозийи материально-технически база чIоагIъяр, наха ду культурно-бытовой гIулакх тоадар.

КПСС XXIV съезда сийна яхье баьннача юртбоахама къахьегамхоша 119 процент кхоачашъяьй дулх доххара хьалхарча квартала план, съезд болх бе йолаялалехьа кхоачашъергья фуаши шурен йоххара план а.

Шаьла районе дукха болх баьб харжархой наказаш кхоачашдеш, бахача наьха культурно-бытовой хьалаш тоадеш, аьлар Курчалоевски юрта Совета председатела нов. **Данкаевас**. Райисполкомои юртий Советашеи цахаддаш тIахьожам лоаттабаьб харжархой наказаш кхоачашдара. 1965 шера денз районе хьалъяьй 4 школа, Шаьлара универмаг, бытовой комбинат, кхыйола объекташ.

Дош ду Ачхой-Мартана района «Лермонтовский» совхоза звеньевойна нов. **Чагаевна**. ДIадахача шера тха районерча депутаташта 177 наказ даьдар, аьлар цо. Царех 150 хIанзале а кхоачашдаьд, хIаьта вожаш кхоачашдергдолаш да.

ДIахо нов. Чагаева дех юхе мел диса наказаш кхоачашдара министерстваша, ведомстваша госплана новкъостал дар.

НагахьA санна тха предприяти диъ шера зе деш хиннаяле, юбилейни шу чIоагIа беркате хилар тхона, аьлар Гудермесски «Мединструментий» завода полировщицас нов. **Якименкос**. Оаха дIадаьккхар тхоашка даьлла декхар, хьайир материальнии поощренеи фонд. Тха завода администраце даим йоакхо ю болхлой культурно-бытовой хьалаш тоадара. Завода гаьна йоацаш хьалъеш латт микрорайоп, кастта болх бе йолалургья прачечни, детсад.

Тха районерча депутаташта 31 наказ деннадар харжархоша, аьлар цо, кхоачаш ца деш цаI мара дисадац—нах чубаха цIенош хьалделга. ДIахо оратора белгалдоах района къахьегамхой культурно-бытовой хьалаш тоадара де дезараш. Районе кхоачамболаш яц школаш, медицински учрежденеш, детсадаш, тоае езаш я юрташкара санитарни порядок.

Трибуна тIа ва Ножай-Юрта райисполкома председатель нов. **Вашаев**. Харжархой наказаш кхоачаш а деш депутаташа, юртарча общественноста партийнии советски органий новкъосталца дукха керда гIишлош хьалъяьй районе, аьлар цо. Масала, тхаьнига хьайийлай 750 моттиг йола клуб, детсад, кхоъ медпункт, ялх тика, йиъ бани, ткъаьи итт километр тIо никъ биллаб, иштта кхы а дукха балхаш даьд.

1971 шу — КПСС XXIV съезд гулу, кердача пятилетка хьалхара шу да. Тха района къахьегамхоша дег чура къоабалъяь тIанйцай КПСС XXIV съезда Директивай проект. ХIанз уж кIоаргга Iомаеш, колхозий экономика дегIайоалаяра керда рубежаш белгалйоахаш ба района къахьегамхой.

Харжархой наказаш кхоачашдеш а культурно-бытовой объекташ хьалъеш а дукха хIамаш карагIдийннад Грозненски районе, аьлар Правобережни юрта Совета председатела нов. **Шахбиевас**. Укх тIехьарча кхаь шера районе хьалъяьй школаш, берий учрежденеш, поликлиникаш, тикаш, культура цIа.

Цхьабакъда, аьлар цо, кхоачаш не деш дисад цхьадола наказаш. Алхан-Кала хьалъяьяц клуб, Комсомольски юрта — школа, кхыйола а лоархIаме объекташ.

Халача хьалашка дешаш да Правобережнера бераш, хIаьта районни больнице а участкови больницашка а яц скори помоща машинаш. Шеханштта тоаде дезаш да района къахьегамхошта медицински гIулакх делга.

КПСС XXIII съезда решенеш кхоачаш а еш Грозненски горсовета исполкома эргайоахаш тоаю балха формаши методаши. Докладчика М. Гайрбекова белгал ма даккхара горисполкомо даим йоакхо ю харжархой наказаш кхоачашдара, бахача наха медицинскии бытовойи гIулакх делга тоадара, аьлар Грозненски горисполкома председатела заместитела нов. **Цызмана**. Исполкома а оргодела а кулгалхой хьеж харжархой наказаш мишта кхоачашду. Уж дешаш дувца уттаду массазарча комиссей собранешка, цу балха юкъеувз депутатски советаш. Харжархошта хьалхашка отчеташ ю депутаташа.

Харжархоша шоай наказанца а письмоица дех нах чубахача цIеноштеи медицински учрежденештеи лерттIа доал дар. Тхона хетаргахьа цхьаькха ремонтин управлени вIашагIйолла еза ха хьатIаэттай. Городе лерттIа санитарни порядок оттаяра канализаци вIаштIехьъяккханза яргьяц. Цхьабакъда цу гIулакха укх шера а ахча хьожадаьдац республика госплано.

КПСС XXIV съезда Директивай проект къоабалъяь тIанйцай Грозне къахьегамхоша. ХIанз хIара коллектив яхье яьнай партийни съезда дика совгIаташ кийчдара, йоах нов. Цызмана.

Дуккхача депутаташа дизза а дика а кхоачашду шоай наказаш, аьлар Дышне-Ведана юрта Совета председатела нов. **Садулаева**. Масала, тха юрта Совета 47 наказ деннадар, хIаьта уж дерригаш кхоачаш а даьд. Депутатийи активеи инициативагIа бахача наха шоай чотах хьалдаьд ши тIий, Дышне-Ведана юртсовета территоре тIа хьалдаьд культура цIа, берий ясли.

Депутаташа, массазарча комиссей членаша хьинаре дакъа а лоацаш оаха чакхдаьккхар депутата ди, бахача наьха сходаш. ХIанз КПСС XXIV съезда Директивай проект къахьегамхошта дIайовзийташ да тхо.

Республика городашка, районашка, юрташка бахача наха ду гIулакх тоадара хетадир ший къамаьл коммунальни боахама министра нов. **Дегая**. Укх тIехьарча хана газ чуйиллай город Назране Шаьлеи Знаменскои яхача юрташка. Дуккхача моттигашка хьалъяьй больницаш, школаш, детсадаш, кхыйола лоархIаме объекташ.

Цхьабакъда коммунальни боахама предприятей балха юкъе кIезига дац кхоачамбоацараш я, аьлар оратора. Уж махулла сихагIа дIадахара тхоай берригa киз тIабохийтаргба оаха. Къаьстта чIоагIа йоакхо е еза транспортни проблема къоастаяра, трамвая болх тоабара. Республика дуккхача районашка воча хьал тIа я водопроводаш. Моттигерча Советаша, берригача депутаташа новкъостал де деза уж дешаш къестадеча.

ДЕПУТАТ С. В. СИНЕЛЬНИКОВ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА МАНДАТНИ КОМИССЕ ПРЕДСЕДАТЕЛА ДЕКХАРЕХ МУКЪАВАЛИИТАРАХ БОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА

СОЦАМ

Депутат **Синельников Сергей Васильевич** Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета председатела заместителалла хьожаварца дувзаденна а «Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета массазарча комиссе хьакъехьарча Положене» 5-ча статьяга хьежжа а Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето **соцам бу:**

Нов. **Синельников Сергей Васильевич** Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета мандатни комиссе председатела декхарех мукъавалийта.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель
К. ОЗДОЕВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь
Г. СКЛОКИН.

г. Грозный,
1971 шера 22 февраль.

ДЕПУТАТ М. МАГОМАДОВ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА МАНДАТНИ КОМИССЕ ПРЕДСЕДАТЕЛАЛЛА ХАРЖАРАХ БОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА

СОЦАМ

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето **соцам бу:**

Депутат **Магомадов Мухьади** Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика мандатни комиссе председателалла харжа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель
К. ОЗДОЕВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь
Г. СКЛОКИН.

г. Грозный,
1971 шера 22 февраль.

ПАРТЕ НОВКЪА

Ширина дагардар дувча, нахаца дагавала къаьстта чIоагIа безам отташ ха йоагIаш хуъя сагага. Ишта ха я хIанз вайга енар. КПСС XXIV-гIа съезд хьаелла гарга кхоачаш латта ха. Берригача советски наьха а лаьттан букъ тIа мел дахача халкъий а вахаре Iалаьмате боккха хувцам баьча Ленинахи цо вIашагIъеллача Партехи дош ала догдоагIа.

ХIанз вай мехка бахача нахах дуккха а дукхагIбараш советски хана хьалкхийна, дIаяхача паччахьа заман «Сибаташ» шоашта бIаргадовиза нах ба. Царна кхыметтел дагалаца а хала да цу хана шоай даьй мел хал баьхаб, мел баьде баьхкаб, чар мел дукха Iазап лайнад.

Йоккхачен низ болчен социалистически Даьхенах эIамига цхьа дакъилг мара дац вай хьамсара Нохч - ГIалгIайче. цхьабакъда, адамаш цецдаллал доккхий да советски хана вай республике хинна хувцамаш.

Советски наьха а дунен прогрессивни адамий а дегашка курал йоссаеш да парте XXIII съезд хиннача хана денз вайна карагIдаьннараш. Укх шера хургдолча хIамашта юкъе эггара лакхехьа латтар март бутт бовш хургйола КПСС XXIV съезд я. хIана аьлча, цу лакхаленгара советски наха меттел дерригача дунен тIарча адамашта а шаьра гуш хургба вай Даьхено хьабена никъ а укх гаргарча пхе шера цо дIахо бергбола никъ а, цига къоастам бергба берригача мехко а чуйнна шоай гIоза кхоане — коммунизм—кхоллаш боахкача къахьегамхоех хIаране а пхе шера де дезачун.

Халкъа боахам лакхбеш. тIом юхатохара низ чIоагIбеш, берригача къахьегамхой идейно - политически барт - цхьоагIо товеш; уж партена гонахьа кхотабеш ленински парте мел бу болх — берригаа! — сага духьа, къахьегама сага паргIатагIа хилийтар духьа беш ба. Советски саг вИзза иразе хилийтарал дезагIа цхьаккха хIама дац вай парте.

Коммунистически парте шоай еча йоакхон бизза хам а беш. партеген цун ленински Центральни Комитетаген советски наха юхайоах: «Тхоай берригa низ. хьинар. хьаькъал дIалургда оаха коммунизм хьалъяра. Даьхен сийле лакхъяра. КПСС XXIV съезда сийленца пакъалахара». Из шоай дош кхоачашдара лакхар социалистически декхараш тIанийцад къахьегамхой коллективаша.

Iалаьмате доккхий а бехктокхаме а да парте Советски писателашта кьалхашка оттадаь декхар — дунен халкъашта бокъонца долча иразага никъ боахаш. доллача хIаманга низ кхоачаш, цIеначa дегаца, сийрдача хьаькъалца. турпал маьженашца вай гIоза кхоане кхоллаш воалла Советски Саг ше маварра шоай художественни произведенешка хьахьокхилга. вай хьоча новкъа духьаленаш еш долча дIаяхача замах юхедисача воча гIулакхашта духьала тIагIертта къовсам лоаттабелга, вай заман турпалий сийлахьа гIулакхаш кIоаргга довзийтилга.

ХIанз дерригa вай халкъа парте XXIV съездага кийчлуш долча хана каст-каста заводашка, фабрикашка, колхозашка, совхозашка, школашка хул вайнаьха писателаш, уж цига бетталу Iалаьмате чIоагIа дегаш гIоздаьна, ха-дин ца къовсаш ийслагIча пятилетка хьалхарча шера планех чуйна боахкача къахьегамхоех, царга дIайовзийт шоай творчески планаш. ТолашагIа болча къахьегамхоех — тIехьагIа йоккхийча художественни произведеней турпалаш хила тарлургдолча нахах — очеркаш язъю писателаша.

Парте шийгIончий лерхI писателех. Ялаташ кхедеш, болат лоаладеш, мехкдаьтта доаккхаш, коммунистически кхетамца къона тIехье хьалкхееш, иштта кхыча доакъошка советски наьха вахар хоздеш, Даьхен ганзаш ебаеш боахкача турпала къахьегамхошта маэшшара духовни кхача лоаттабарца, мадарра вай вахар хьахьокхарца, пятилетка турпалаш бувцаш йола произведенеш язъярца де деза писателаша шоай халкъа а партена а деш дола новкъостал.

Советски литература яхача Iалаьмате доккхача хих дIакхеташ дола цхьа тоатол да Октябро кхелла вайнаьха литература. Ше духдувла доладенна дукха ха ца хилар бахьан долаш кхыча къамий дараш санна шерен доккхен деца а, хьеIа, цIена да из тоатол.

КПСС XXIII съезд хиннача хана денз шоай балха тIехь боккха мул баьккхаб нохчийн гIалгIайн писателаща. книжкаш дешарашка дIакхаьчай дуккха а керда произведенеш: романаш, повесташ, поэмаш. дувцарийи стихайи сборникаш.

Вай сийлахьча къахьегамхоша городашка а юрташка а кхоачашдеча доккхийча декхарашта юстара латташ цхьаккха писатель вац. Парте гIулакх. халкъа гIулакх — из вай литература а хIара писатела а гIулакх да. КПСС XXIV-ча съезда сийленца накъабахара дуккхача хана денз кийчлуш, къахьегама турпалех очеркаш язъеш, керда романаш, повесташ, поэмаш, стихаш язъяра творчески планаш йолаш. уж шоай планаш дикагIа кхоачашъяра вахарцара буззамаш чIоагIдеш, вахар кIоаргагIа довза гIерташ ба вай писателаш.

Еша дог ца доагIаш а йийшачул тIехьагIа кастта йицлуш а йола моллагIа произведенеш а йоацаш, дешараш кIоаргга тешабеш, царна хьехам, луш, чу тIа дийца хIамаш дуккхача хана дицлургдоацаш, дешаш волчун дог тохадолийташ хила деза художественни литература. Вай хIанз а кIезига я цу тайпара произведенеш.

Вайна гонахьа дукха ба говза язъяьча произведенеш тIа шоаш мабарра уж хьахьекхача, тIерабаха а хала хургдолаш, селла безамца наха дешаргдола книжкаш хургдола турпалаш. БIаьш шерашка хи талгIеша кхера шаьрбеш санна, цу турпалех йола материал писателаша шоай дагахьа шаьр а яь, литта дегах чакх а яьккха, царех доахка дика гIулакхаш, хила кхесса жовхьар хи бухе додаш санна, адамий дегашка дувшаргдолаш йола произведенеш цу наках хIанз а язъянза я. Из декхар такха а тIалатт нохчийн гIалгIайн писателашта.

Советски наха дерригача дуненна хозаргдолаш дIайоах шоашта дезар. шоаш тIаккхувр фуд. Лаьттан букъа тIа мел бахача къахьегамхошта даиман а иразе малх хьежилга, халкъашта юкъера доттагIал кхы а дукхагIа чIоагIлулга, шоай бераш, гIайгIа-бала яхар фуд ца ховш, гIоза дахилга, шоай вахар денгара денга тоаделга — из да советски наха хьаштдар. уж тIаккхувр. Из дерригa кхоачашхилийтара машар эш. Адамий меттала мел долча дешаел толашагIа дош да «Машар» яхар. Цудухьа Коммунистически партеи Советски правительствaн даиман къовсам лоаттабу халкъашта юкъера машар ца бохийтара. Цу даькъе а шоай низ ма кхоачча партенеи халкъаи новкъостал ду вай писателаша.

Берригача Советски мехка санна, вай Нохч - ГIалгIайчен хозача. беркатерча лаьтта а шерра-шера хьахул керда промышленни предприятеш, школаш, больницеш, иштта кхыдола доккхий гIирсаш, тIа-тIа дукхагIа ялат. баьцадараш, сомаш, кхыдола беркаташ чукхухь колхозийи совхозийи кхашкара, бешамашкара, керда толамаш доах Iилмо, литература, искусства. Из дерригa дераш советски наьха, вай хоастамерча къахьегамхой кулгаш да. Доккхал а доацаш, керда, коммунистически вахар хьадеш боахкача цу сийдолча говзанчех, царех язъе хьакъ махиллара, дика, къаьгга произведенеш яьелга — иштта да тахан вай писателашта хьалхашка латта керттера декхар.

Осмиев ХЬАМЗАТ,
писатель.

Форда, Балтийски форда йисте

Пальяссаар — Таллински залива хина кIоаргга дIаюкъе-бодаш бола лаьттан оаса, — дерригача фордаш тIарец океанаш тIарец кемаш чудоагIаш я тахан. Эстонски меттала вайнаьха меттала даькхача «Ерзана гIайре» яхаш цIи йолча хьалха хиннача Пальяссарах цхьа цIи мара хIама дисадац. ДIаяхача пятилетке чкъаьрий доаха доккхий кемаш гуллу моттиг а хинна дIаэттай из район. Форда, Балтийски форда, Балтийски форда йисте хьалъяь йоалаш латт кIоаргача хи тIара чкъаьрий порт, Прибалтике эггара йоккхагIъярех цаI.

Порта территори — массехк итташ гектараш. Алхха причалаш цаIи ахи километр IойIаьхъеннай. Уж сенна эш аьлча — цар гIулакх дергда Атлантика гуччахьарча хиш тIа промысел еш йолча океански траулераштеи хи тIа лелача базаштеи. Кемаш тоа а ду порте. Машиннаькъо йиш хулийтиггача, порте, чкъаьра вагонаш тIа ботта.

—Эстонски флот - тIом хьалехь хинначул 17-зза доккхагIа да хIанз. Цунна юкъе да 100 гаргга чкъаьрий доаха, чуйиду, дIаувза кема, траулераши хи тIа гIолла лела мастерскеши, — хоам бир тхога «Океан» яхача Эстонски чкъаьрий промышленни объединене начальника Виктор Янович Теноссаара. — Белгалдоалаш да, «БМРТ» яхача тайпах долча Эстонски флотиле 22 кемах долча хIаранега Таллин санна йолча города шера мел эш чкъаьра Iалашбуларгболаш хилар.

Объединене коллективо шийпхе шера план ноябрь болабалалехье а кхоачашъяьй, хIаьта шу чакхдоалаш паччахьалкхенна заданел совгIа миллион сома маьха чкъаьрий продукташ еннай, доахаш дола чкъаьрий пятилетка хьайолаелча денз 1,8-зза дукхагIа хиннад.

ХIара денна причале ух керда гIорадаьча чкъаьрий эзараш центнераш тIайола кемаш. СихагIа уж цхьалхадахар, сайца латташ кемаша йоаккха ха лоацъяр — цу гIулакха тIадерзадаь ба КПСС XXIV-ча съезда яха йоаггIача тайпара накъаяхар духьа яхь йолаяьча порта коллектива низаш.

Е. РАНДМАА,
ТАСС корр.

Таллин.

СУРТАШ ТIА (Лакхехьа) Таллински форда чкъаьрий порто, лохехьа—форда чкъаьрий портера хьалха латтараш (аьрдехьара аьттехьа) коммунистически къахьегама ударникаш Г. Семенов, М. Папуша, Р. Коткас, В. Колесов.

П. КУЗНЕЦОВА сурташ.
ТАСС фотохроника.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грознеи лоадамя йоачан а йоацаш, цхьацца-йолча моттигашка кIезиг-дукха ша а билла, малхбоалехьара гIийло, гIаьххьача боарамга кхоачаш мух а хьеккхаш ха хиль а фегара температура республике гIолла 1 градус шелалгара 4 градус йIовхалга кхоачаш Грозне 1—3 градус йIовхал йолаш хила а тарлу. ДIахорча кхаь дени кхаь буси понагIо морхаш а йолаш, хьалхарча юхьиге цхьаццайолча моттигашка лаьгIо йоачан а йолаш, дохк а доаллаш, ша а билла, малхбоалехьара гIийло, гIаьххьача боарамга кхоачаш мух а хьеккхаш ха хила.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ГРУЗИНСКИ ССР— 50 ШУ

Укх шоватгкъе итт шера Закавказья халкъашца доттагIал а долаш. вай мехка дерригача халкъашца цхьана Грузе къахьегамхоша толаме кхоачашду общественна коммунистически эргалонаш яра декхараш. 1921 шера феврале гуржий къахьегамхоша Коммунистически парте кулгалца восстани яьй контрреволюционни правительствана духьала. 25 феврале шоашта новкъостала денача Шеча Эскарца цхьана меньшевикий правительство дIа а яьккха. Советий Iаьдал отталаьд. ГуржегIа Советски Iаьдал котдаьнначул тIехьагIа кхо ди даьннача гIолла В. И. Ленина 1921 шера 28 феврале Моссовета пленума заседани йолаш дунен халкъашта юкъера лоархIам болча гIулакха санна мах баьб цу исторически событе.

Ши орден лелаю Советски Грузи 50 шера тоаенна индустриальни республика а хинна дIаэттай. Маьлхо йоагаяь иллача Самгорски аренах сомий беш яьй гуржий халкъо, сердалонаш лотаяьй Руставен Зестафонеи. Ткварчеле а Ткибуле а. хьальяьй кердача промышленни предприятей корпусаш. чIоагIа лакхбаьб юртбоахама производства боарам, кхы а лакхагIа аийяьй шоай къаьнара шийтайпара культура.

Дуккхача доакъоех латта хIанзара промышленность а йолаш йола республика а хинна дIаэттай Грузи. Цига хьаяьй Iаьржа металлурги, тIехдика химически предприятеш. машиностроени. йоккха гIишлой индустри чIоагIгIа дегIаенай яйгеи кхачани промышленность. Республика боахама технико-экономически боарам лакха хилара тешал ду машинашъеча промышленноста дуккхача доакъоех латтача комплексо. Грузе арахеш эггара кердагIа йола вычислительни техника а радиоэлектроника продукци а тIехьа бIаьш тайп-тайпара изделеш.

Грузи — чIоагIа дегIабена юрта боахам болаш йола республика. Мехка керттера район я из чайи цитрусови сомийи кхебара гIулакха. Цаяхача пятилетке Советски Грузе экономикеи культуреи кхы а лакхагIча боарам тIа йоаккхаш айяьй.

Грузински ССР-о доахача толамаша тешал ду. эррига союзни республикаш дегIаахара шерра никъ хьабийлла йола халкъий цхьатаррарча бокъонийн доттагIалеи ленински къамий политика толара.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

ИНДОКИТАЯ ФРОНТАШКА

ВЬЕНТЬЯН. 23 февраль. (ТАСС). ВIашагIкхийттача Штатий эвацеи эртиллереи хьаллаьца доллашехь. Лаосе чудаьннача сайгонски эскара тIа-тIа дукхагIа хIамаш етталу патриотически низий оагIонгахьара. Патриоташа этакаш ю интервенташта тылагахьара, «моастагIчох IоцIенъяьй» аьчна дIакхайкаяра американо-сайгонски командовани сихъеннача районашка тIагIерташ тIемаш ду. Укказа дIахайна даьния махиллара. сайгонски эскара дикка йоккхача группировкана го баьб Лаосеи Къулбехьен Вьетнамеи доазона бархI километр гаьна йолча моттиге. Го баь чулаьцараш кIалхара баха гIерташ американцаша леладу гIулакхаш низкъала Iаткъ интервенташта— итт совгIа вертолет яьйнай царех. Духхьа дIадахача шин кIирагIа цу районе патриотически низаша интервентий салтех 60 гаргга саг вийра, 70 сага човнаш йир. Моттигерча журналисташа белгалдоакх Лаоса патриоташ агрессорашта чIоагIа духьал оттаро операци чехкка чаккхъяккха лийрхIача американо-сайгонски захватчикий еррига планаш толхаяь хилар.

ХАНОЙ. 23 февраль. (ТАСС). Каосан Патет-Лао яхача агентства хьахойтачох. 20 феврале Лаос мукъаяккхара Халкъа эскара артиллере чIоагIа тIом бир Бандонга къилбаседе латтача сайгонски парашютно - десантни эскара кхоалагIча бригада позицешта. моастагIчун бIухоштеи техникаеи дикка зе а деш.

17-ча феврале Лаоса патриотически низаша Бандонга къулбехьен оагIорахьа йийтта километр йолча 31!-ча лакхален районе сайгонски марионеточни эскара цхи рота хIалак йир. Цул гIехьагIарча дийнахьа цар атака йир сайгонски парашютистий цхьоалагIча бригада позицешта, интервенташта доккха зе а деш.

Къулбехьен Вьетнамера деча хоамех 20 феврале Куангчи яхача провинце Такона къилбаседамалхбузехьа нйс километр йолча моттиге мохк мукъабаккхара Халкъа герзацарча низаша атака йир США 5-ча механизированни дивизе цхьоалагIча бригада позицешта, провинциальни центра малхбузехьа 30 километр йолаш № 9 йолча новкъа американски тIема машиний колоннана духьал тIом а бир.

20-чеи 21-чеи феврале бусс Къулбехьен Вьетнама патриоташа тIом бир моастагIчун баааштеи чIоагIъяьча пункташтеи духьал, царца Данангера аэродроми Куиньонера США тIема базеи а йолаш. Уж тIемаш дарах моастагIчун гIемахоштеи техникаеи доккха зе хилар. Дананге аэродрома тIом беш йохаяьй США «С-130» яха транспортни самолет.

Фашисташта духьал бовлар

РИМ. 23 февраль. Итальянски социальни болама (неофашистски парти) молодчикаша леладеча провокационни гIулакхашта дукха нах духьал баьиаб еррига Итале. Города Матере массехк эзараш болча къахьегамхоша, кагирхоша. студенташа хьалаьцар фашисташта духьаларча партей Объединении комитето неофашисташа леладеча бандитски гIулакхашта духьал яь демонстраци. Цунна юкъе дакъа ловцаш хиннараш цIе байракхаш а йолаш, партизански иллеш а доахаш, города централньи улицашка гIолла чаккхбаьлар, мехка фашизма Iаьржа деиош ца хилийта яь чIоагIо дIа а хьокхаш.

Фашисташта духьалара ши демонстраци хилар Турин яхача провинце. цунна юкъе дакъа лоацаш хилар массехк эзар саг.

Митингаш а хулаш выступленеш йир Генуе, Милане, Риме, Формие, мехка кхыча городашка.

ЗУЛАМАШ ДIАХО А ДЕШ ДА

ХАНОЙ. 23 февраль. (ТАСС). Американо - сайгонски эскараша дIахо ца хезача тайпара доккхий зуламаш ду Къулбехьен Вьетнаме.

Моттигерча бахача наха гIаIазар даь керда моттиг я Бенче яхача провинце Зонгчом яха район. «Освобождение» яхача кепайоазон агентствас беча хоамах, 6 эзар йоккхача гопа пхои 300 фугасни а напалмови а бомбеи кхессай цига. вертолеташ тIара ракеташи пулеметаши йийттай.

БОККХАЧА ЛОАРХIАМЕ ДОКУМЕНТ

ПРАГА. Социалистически Чехословаке къахьегамхоша теркам гIабахийта Iомаю КПСС XXIV-ча съезда Директивай проект. Дуккхача производственни предприятешка. юртбоахамкооперативашка, учрежденешка шерра дувцаш да из документ.

Ер дувц чехословацко - советски доттагIлен Союза къилбаседа чешски города Залуже химически комбинатерча отделене председатела инженера Карел Гринера:

— Боккхача лоархIама документ — КПСС XXIV-ча съезда Директивай проект Iомаеш а ювцаш а дуккха собранеш хиннай тха комбинате. Советски новкъостий планаш йоккхий. я бакъда тхо теш. хьалха а хиннача тайпара, уж кхоачашъергхиларах.

ХIара советски пятилетка заданеш толамца кхоачашъяр — из берригача социалистически лагера, цунца тха Чехословаке а низ чIоагIбара юкъе лоаца дика лоархIаме дакъа да. ИйслагIа пятилетка СССР-е цу новкха боаккха цхьаькха кхы а боккхагIа гIа а хинна дIаоттаргья.

Тха комбинато лелаю чехословацко-советски доттагIлен цIерагIйола предприяти яха сийлен цIи. Оаха цунах доккхал а ду, иштта йола цIи лелаяра сий мадоагIара лоаттадара къахьега а гIерт. Тхоай советски коллегашцеи доттагIатцеи цхьан строе долаш санна хет хона. Вай цхьана хьаю воай кхоане. ИйслагIча пхе шера план кхоачашъеча доккхий толамаш дахар ловш дег чура ловца боакх советски халкъа тхох хIа ане.

ПАРИЖ. Кердача пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проект ювцаш кIирагIа цкъа арадуалача «Юманите-диманша» язду: «Массане а тешаш бакъду керда пхе шера план эггара хьалха советски граждании вахара материальни боарам дикка лакхбе лерхIаш оттаяр: «Дунен арене хIанз эттача хьалашка Советски Союза машаре планаш къаьстта лоархIам болаш я. Цу тайпара йола планаш хила йиш йолаш яц капитала доал деча дунен даькъ тIа. МалагIча капиталистически мехка оттадергдар цхьан ханна алапи лакхдара а маьхаш лохдара а дешаш, хетт газета.

ВАХАР ДЕЗЛУ

ЛОНДОН, 23 февраль. (ТАСС). Английски мехкдаьтта кхаь компане дIакхайкадаьд бензинеи кхыча мехкдаьтта продуктайн мах лакхбалар — укх тIеххьарча ялх бетта диазлагIа.

Цунах хоам беш, «Пипл» яхача газета белгалду Англе маьхаш цIаккха а ца хиннача тайпара лакхдалар. Кхы а чIоагIагIа маьхаш цIаьхха лакхлургда дIадахача шера октябрь бетта лаьрхIа хинна финансови гIулакхаш кхоачашде правительство йолаелча. Царех хьахургда кхачан продуктай мах, машиннаькъа тарифаш, квартирах луш дар лакхдалар.

Маьхаш лакхдалар эггара хьалха Iаткъаргда кIезига алапи доагIача къахьегамхоштеи миллионаш болча пенсионераштеи.

ШО-ШОАШТА ЕТТАШ БОВРАШ ТIА-ТIА ДУКХАГIА ХУЛ

ТОКИО. (АПН соб. корр.). Японе шерра-шера дукхагIа хул шоаш шоашта етташ бовраш, къаьстта а боккхийча наха юкъе. Зелу, шоаш шоашта етташ бовш бола нах 60 шерал тIех ха яьннача наха юкъе къаьстта дукхагIа хилар. 1970 шера шоашта тайна дунен чура дIавахав. 4.942 саг. — лучагIарчул 143 саг дукхагIа. Цу гIулакха хьалха латт горол Осака — 304 моттиг. цунна тIехьа йоагIа мехка столица Токио — 290 моттиг. Анти яхача префектурана 279 моттиг кхоач, Хоккайдо яхача гIайренна — 269, я. кх. дI.

Моттигерча кепайоазоно шоаш шоашта етташ нах бовра бахьанаш лоархI вахара кхоачам балла хIама ца хилар, лазараш, цхьанна а саго теркал ца веш висар. догдаха хIама ца хиларах вахар бахьан долаш къовсам лоаттабе дог ца дар.

В. ДУНАЕВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

1966 ШЕРАРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ЧУХЬАРА 3 ПРОЦЕНТ КХАЖ БОАГIА ЗАЕМ

СПРАВОЧНИ ТАБЛИЦА

1971 шера 15 феврале гор. Горьке ловзаяьча кхаж бенача 37-ча тиража

Кхаж бенаб заема ерригача ткъаь кхойтте а разрядерча серейи облигацейи укх номерий:

Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхажа боарам сомашца	Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхажа боарам сомашца	Серей №№	Облигацей №№	Бенача кхажа боарам сомашца
100047	1—50	40	134262	15*)	500	164211	42*)	500
100483	46*)	500	134477	1—50	100	164360	1—50	40
101831	16*)	500	136527	30*)	500	165320	08*)	500
103394	32*)	1.000	136876	1—50	40	166152	1—50	40
104352	1—50	100	137379	08*)	500	166601	1—50	40
104697	34*)	500	137963	33*)	2.500	166696	1—50	100
105475	23*)	500	138205	41*)	1.000	166939	47*)	500
106507	18*)	500	138544	1—50	40	167092	30*)	1.000
107415	23*)	1.000	138902	43*)	500	167472	1—50	40
108498	27*)	500	139162	1—50	40	167775	1—50	100
108602	1—50	40	140603	47*)	500	168034	19*)	500
108694	14*)	500	140700	20*)	500	168690	33*)	500
110341	02*)	1.000	142519	1—50	40	168972	04*)	500
110673	48*)	500	143458	1—50	40	169541	28*)	500
110929	1—50	40	143674	13*)	500	170286	23*)	1.000
111770	23*)	500	143705	1—50	100	170908	21*)	500
112623	14*)	500	143842	01*)	1.000	171281	05*)	500
112777	40*)	1.000	144031	22*)	500	171737	18*)	2.500
113276	43*)	500	144069	45*)	2.500	172021	20*)	500
114390	04*)	1.000	144240	32*)	500	172914	12*)	500
114500	09*)	500	144995	21*)	2.500	173283	1—50	40
114551	1—50	40	145001	17*)	500	174098	1—50	40
115000	35*)	500	145144	23*)	500	175036	41*)	500
115734	08*)	500	145824	29*)	500	175985	50*)	500
115747	1—50	40	147605	07*)	500	176071	1—50	100
116237	1—50	100	147664	1—50	40	176695	21*)	500
116357	36*)	500	147890	17*)	500	177554	38*)	1.000
117804	14*)	1.000	148272	1—50	40	178493	27*)	1.000
117846	11*)	1.000	148306	21*)	2.500	179165	1—50	40
118019	40*)	500	148700	22*)	1.000	179719	49*)	500
118193	1—50	40	150091	09*)	500	180154	22*)	1.000
118199	1—50	40	150111	1—50	40	181741	34*)	500
118403	22*)	500	150176	40*)	500	182659	37*)	500
120539	15*)	500	150907	23*)	500	183404	35*)	500
121254	21*)	500	150967	34*)	500	184992	31*)	500
121579	10*)	500	151039	1—50	40	185725	36*)	500
121877	46*)	500	151459	1—50	100	185868	07*)	500
122156	1—50	40	151677	05*)	500	187040	35*)	500
122202	44*)	500	154281	22*)	500	187258	09*)	500
123157	41*)	500	155442	40*)	500	189049	49*)	500
123500	10*)	500	155480	1—50	40	189167	21*)	500
124733	22*)	1.000	156485	37*)	500	189182	35*)	500
125001	10*)	500	156576	10*)	500	189245	38*)	5.000
125758	36*)	500	156633	1—50	40	189260	27*)	500
126019	1—50	100	156872	29*)	500	190156	22*)	1.000
126474	06*)	500	157413	14*)	500	191103	41*)	500
126838	32*)	500	157450	46*)	500	191524	12*)	500
127596	1—50	40	157553	21*)	500	191955	36*)	500
128420	04*)	500	157633	39*)	500	192372	1—50	100
128605	41*)	500	158219	07*)	500	192843	1—50	40
128627	1—50	40	158802	37*)	500	193093	46*)	1.000
128956	42*)	500	159952	1—50	40	193244	14*)	500
129062	50*)	500	160217	12*)	1.000	193637	1—50	40
130351	1—50	40	160317	41*)	500	194009	1—50	40
130599	18*)	500	160506	31*)	1.000	194325	1—50	100
130652	1—50	100	161438	37*)	500	196842	28*)	500
131342	11*)	500	162069	1—50	40	197997	27*)	500
131732	18*)	500	162564	01*)	500	198075	38*)	500
131805	1—50	40	162725	47*)	500	198369	1—50	100
132162	1—50	40	162801	30*)	500	198563	23*)	500
133680	08*)	500	162997	1—50	40	198849	1—50	100
134099	40*)	500	163542	07*)	5.000	199786	1—50	100
134111	43*)	500	163660	31*)	500	Гранка 2		

*) Цу сере облигацей вокх 49 номера хIаране 40 сома кхаж бенаб.

Таблица тIа хьахьекхараш ткъаь сома облигацей дена кхажамаш да.

Итт сома маьха йолча облигацеех дIател бенача кхажах ах.

Бенача кхажа юкъебихьаб кхаж бенача облигаце шийн мах.

Нохч-ГIалгIай АССР гострудсберкассайн госкредитеи управлени.

Хьажа, ладувгIа

ТЕЛЕВИДЕНИ:
25 ФЕВРАЛЬ

18.00 — Передачай программа. 18.05 — Телевизионни кердадараш (нохчий, эрсий меттала). 18.30 — Миллионий ленински университет. «Дунен халкъашта юкъера коммунистически болам хIанзара эггара влиятельни низ ба». 19.00 — Фигурни соалозаш хахкарах йола дунен чемпионат. Шишшане соалозаш хахкар. Шийн лоIамера программа. Францера передача. 20.30 — Дуннеи халкъашта юкъера обозрени. 20.45 — Парте планаш — халкъа планаш. 20.55 — Передачай программа. 21.00 — «Коммунист» яха художественни фильм.

РАДИО:
25 ФЕВРАЛЬ

6.30 — Съезда хьалхарча яхье хьалхалаттараштa дола концерт (гIалгIай меттала). 6.50 — Хоамаш. 7.20 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 8.30 — Ленинах. партех. Даьхенах долча иллей концерт (гIалгIай меттала). 16.05 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 16.20 — «Съезда Директиваш Iомаеш» яха корреспонденци (гIалгIай меттала). 16.35 — «Шоана. кхалнах» яха радиожурнал (гIалгIай меттала). 17.00 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.15 — «Советаши вахари» яха корреспонденци (эрсий меттала). 17.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 17.45 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.00 — Ашараш. 18.10 — Юртара вахар (нохчий меттала).

ТЕЛЕВИДЕНИ:
26 ФЕВРАЛЬ

18.00 — Передачай программа. 18.05 — Советски республикай фестиваль. Казахски ССР. 19.00 — Фигурни соалозаш хахкара дунен чемпионат. МаIа нах. Шийн лоIамера программа. Францера передача. 21.00—Телевизионни кердадараш (гIалгIай, эрсий меттала). 21.20 — Передачай программа. 21.25 — «ЦIе альпинисташ» яха телевизионни художественни фильм (хьалхареи шоллагIеи сери).

РАДИО:
26 ФЕВРАЛЬ

6.30 — Концерт (нохчий меттала). 6.50 — Хоамаш. 7.20— «Грозненский рабочий» обзор. 7.28 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.30 — Съездагара — съездага (нохчий меттала). 8.45 — «Монгольски Халкъа революционни парти вIашагIаеллача хана денз шовзткъе итт шу дизарга» яха беседа (гIалгIай меттала). 16.00 — «Къонал» (гIалгIай меттала). 16.30 — «Професси. опыти» яха радиожурнал (эрсий меттала). 17.50 — «Вай индустриальни мохк» (нохчий меттала). 17.05 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.20 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 17.35 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.10 — «Юрта Iуйре» (эрсий меттала).

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, (11 3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам.—3-39-11; бехктокхама секретара — 3-34-38; партийни вахареи, культуреи. промышленностеи отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеи бухгалтереи — 2-60-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект, 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 5-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05046. Заказ № 1913.